

OSA I ITÄ-LAPIN SEUTUKUNNAN VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS 2017 -
2021

1 Indikaattorikonaisuus

2 TEAviisan kehitys

3 Hyvinvointikysely

4 Arjen turvallisuus

OSA II ITÄ-LAPIN HYVINVOINTI- JA TURVALLISUUSUUNNITELMA

5 Painopisteet ja linjaukset vuosille 2022-2025

OSA III ITÄ-LAPIN KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSEN KÄSITTELY

6 Hyvinvointikertomus- ja suunnittelutyöhön osallistuneet henkilöt ja tahot

OSA I ITÄ-LAPIN SEUTUKUNNAN VÄESTÖN HYVINVOINNIN KEHITYS 2017 - 2021

JOHDANTO

Itä-Lapin seutukunta koostuu viidestä kunnasta; Kemijärvi, Pelkosenniemi, Posio, Salla ja Savukoski. Seutukunnassa on asukkaita yhteensä 15 655 (vuoden 2020 tilasto) ja vuonna 2018 tehdyn ennusteen mukaan väestömäärä tulee vähenemään vuoteen 2030 mennessä 13 173 asukkaaseen.

Itä-Lapin kuntayhtymässä on ollut käynnissä 1.9.2019 - 31.3.2022 Euroopan sosiaalirahaston rahoittama High Five - Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin -hanke, jonka yhtenä tavoitteena on ollut hyvinvoinnin tarkastelu seutukunnallisesta näkökulmasta. Tämä seutukunnallinen hyvinvointikertomus on koostettu hankkeen työnä. Raportti ei korvaa kunnan lakisääteistä hyvinvointi- ja/tai turvallisuuskertomusta, mutta tässä tuodaan esille hyvinvointiin liittyviä ilmiöitä sekä seutukunnallinen indikaattoritieto hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden osalta. TEAviisarin yhteenvetotieto sisältyy myös tähän aineistoon. Raportti toimii pilottina, ja työtä on mahdollisuus jatkaa myös hankkeen jälkeen. Selvitykseen on liitetty myös seutukunnan kunnissa (pl. Savukoski) toteutetun hyvinvointi- ja turvallisuuskyselyn tuloksia. Kyselyä toteutettiin kunnissa erimittaisina ajanjaksoina touko-syyskuussa 2021.

Itä-Lapin yksittäisissä kunnissa on haasteena saada valtakunnallisesta indikaattoritiedosta käyttöön kuntakohtainen tieto kuntien pienen koon vuoksi. Itä-Lapin seutukunnallinen indikaattori huomioi myös pienemmät vastausmäärät, vaikka kuntakohtaisia tuloksia ei ole voitu raportoida. Tässä dokumentissa ei ole käsitelty talouslukuja, sillä tämä ei ole ollut High Five -hankkeen tarkastelun kohde. Vertailuasetuksissa on valittu Itä-Lapin seutukunnallisen indikaattorin tarkastelu suhteessa vertailukuntiin ja alueisiin, eli viiteen Itä-Lapin yksittäiseen kuntaan, sekä koko maan ja Lapin indikaattoritietoon.

Indikaattoritietoa on kerätty SOTKA-netin tietojen pohjalta ja suositusten mukaisesti.

Indikaattoreissa korostuu kouluterveyskysely lasten ja nuorten osuudessa. Paikallisen ja alueellisen turvallisuussuunnittelun työryhmän mukaan turvallisuusindikaattorit ovat käytössä kahta poliisin indikaattoria lukuunottamatta. Puuttuvat indikaattorit ovat käytössä myöhemmin keväällä 2022.

Muita dokumentteja ovat kesällä 2021 toteutetun hyvinvointi- ja turvallisuuskyselyn raportti sekä Arjen turvaa palvelupolku -hankkeen raportti.

1 Indikaattorikonaisuus

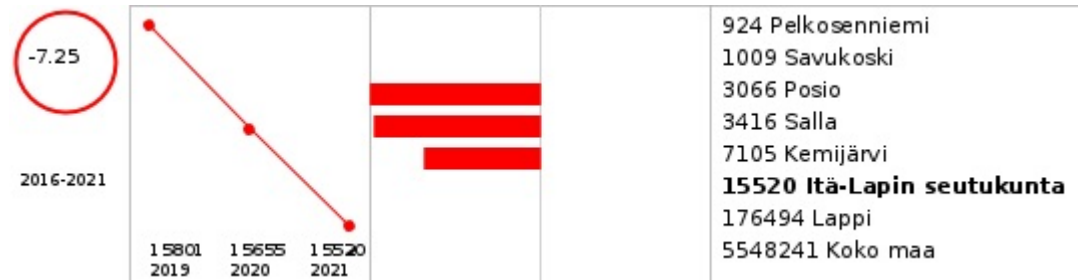
Indikaattorikonaisuudessa on hyvinvointiin ja HYTE-kertoimeen vaikuttavat indikaattorit, joista on muodostunut tietoa Itä-Lapin seutukunnassa ja/tai Itä-Lapin kunnissa. Tietoa verrataan alueelliseen ja valtakunnalliseen tietoon.

VÄESTÖ JA ELINVOIMA

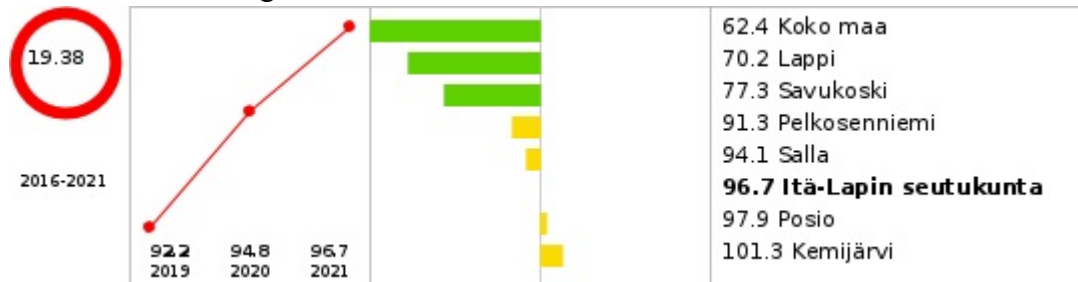
Väestö

% Suunta Vertailu

Väestö 31.12.

Huoltosuhte, demografinen

Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

Lapsiperheet, % perheistä

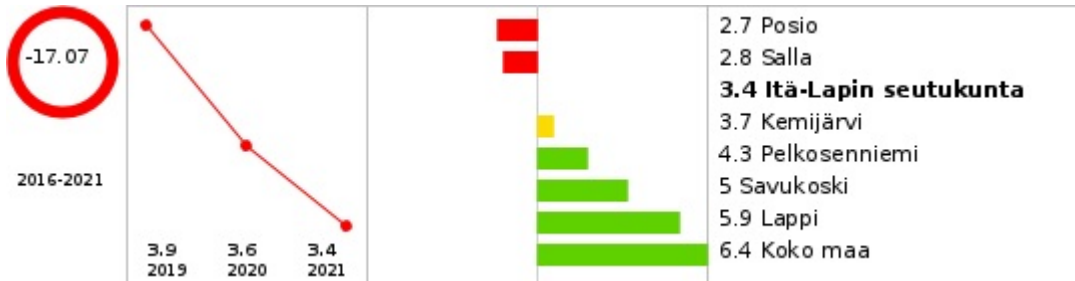
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

Yhden hengen asuntokunnat, % asuntokunnista

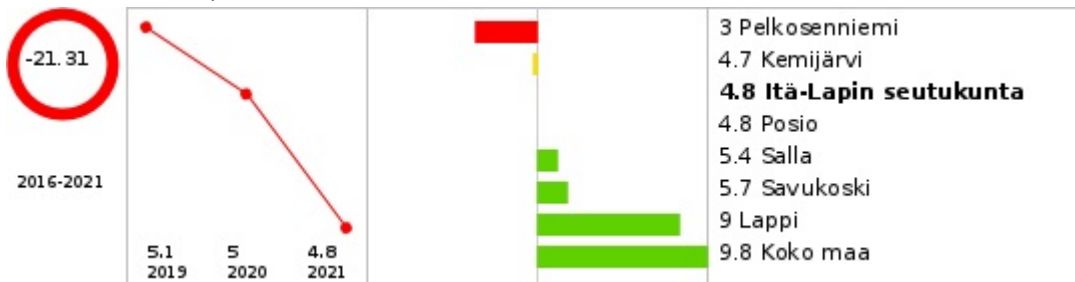
0 - 6-vuotiaat, % väestöstä

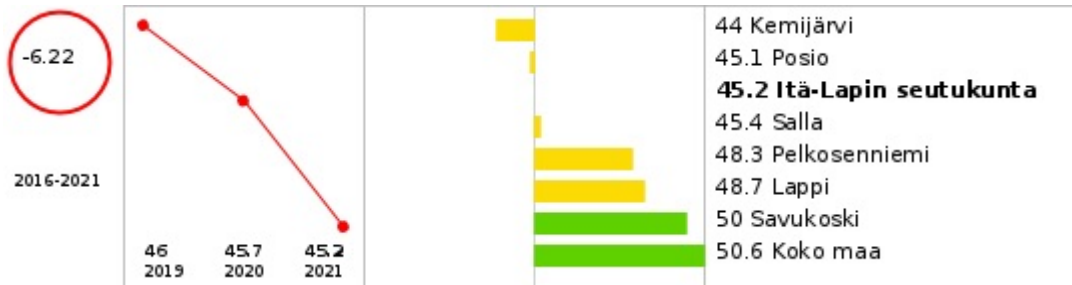
7 - 15-vuotiaat, % väestöstä

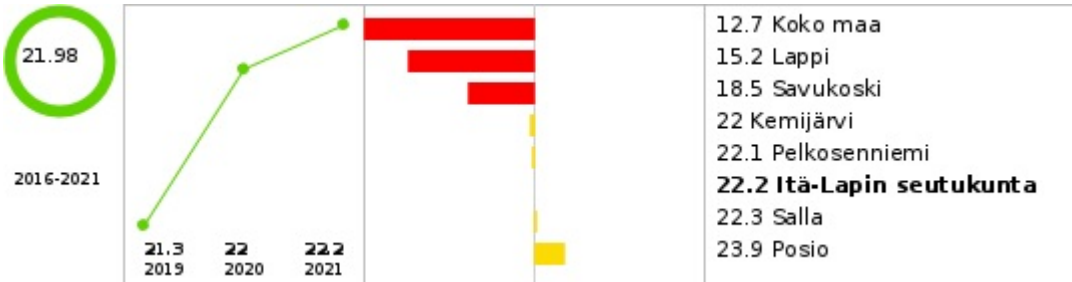
16 - 24-vuotiaat, % väestöstä

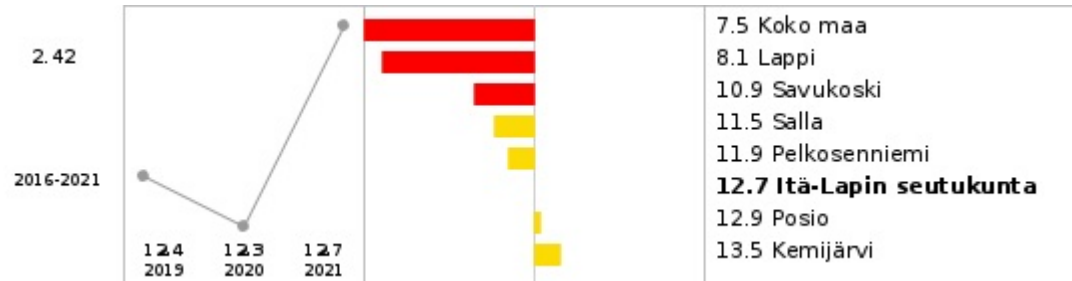
25 - 64-vuotiaat, % väestöstä

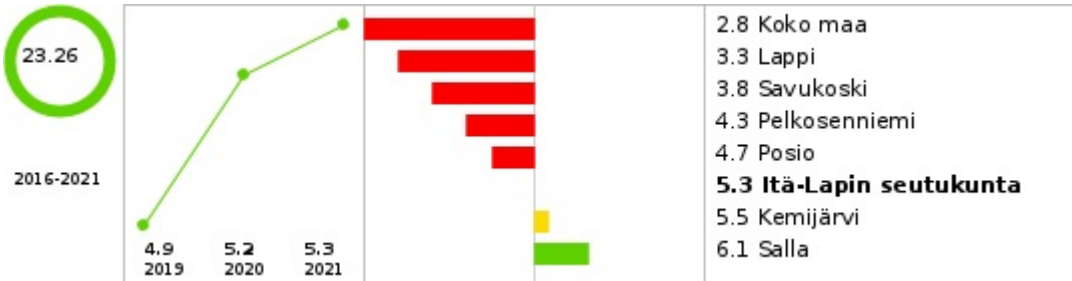
65 - 74-vuotiaat, % väestöstä

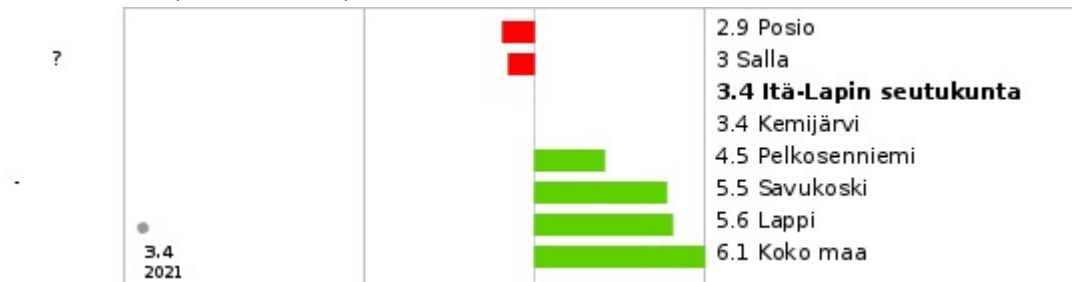
75 - 84-vuotiaat, % väestöstä

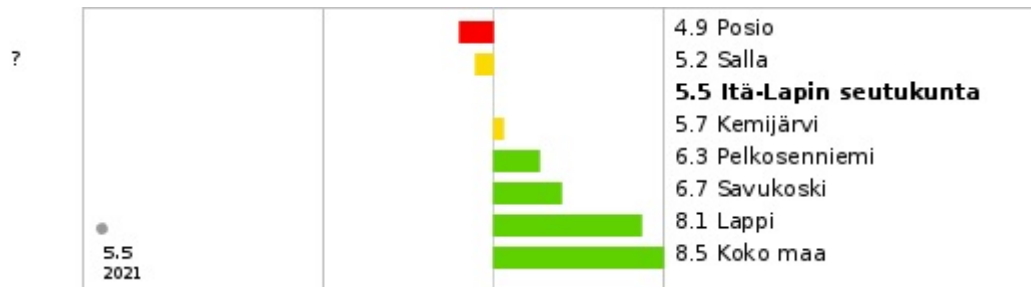
85 vuotta täyttäneet, % väestöstä

0 - 6-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030

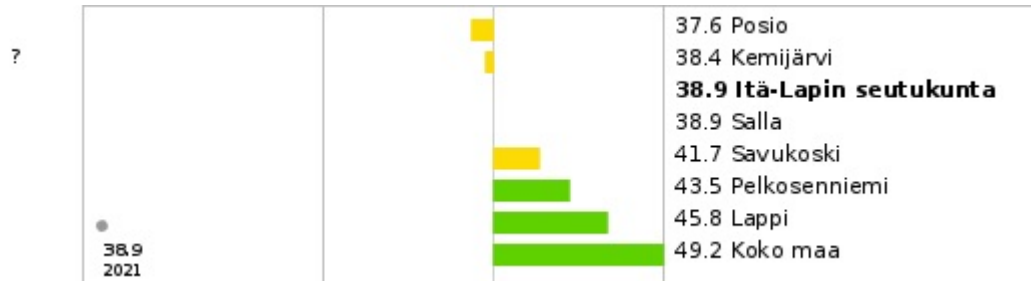
7 - 15-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030

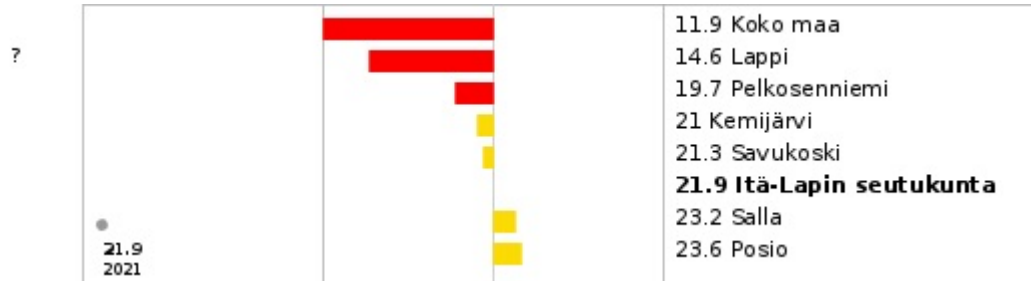
16 - 24-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030

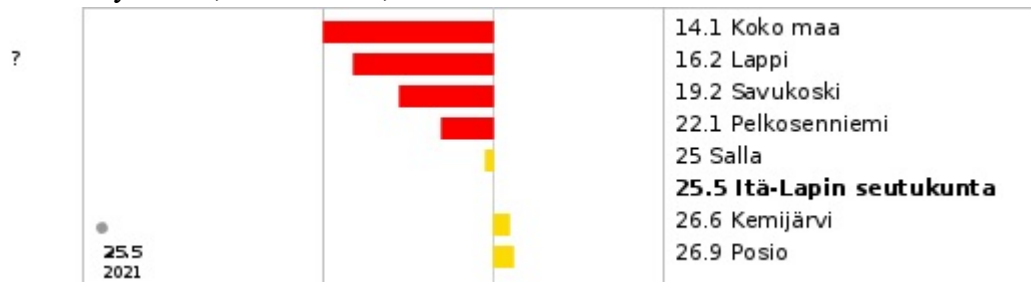
25 - 64-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030

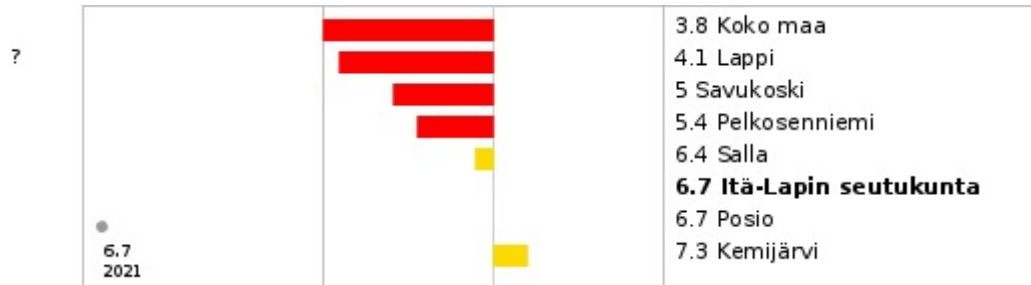
65 - 74-vuotiaat, % väestöstä, väestöennuste 2030

75 vuotta täyttäneet, % väestöstä, väestöennuste 2030

85 vuotta täyttäneet, % väestöstä, väestöennuste 2030

Lähtömuuttajat, Ikm

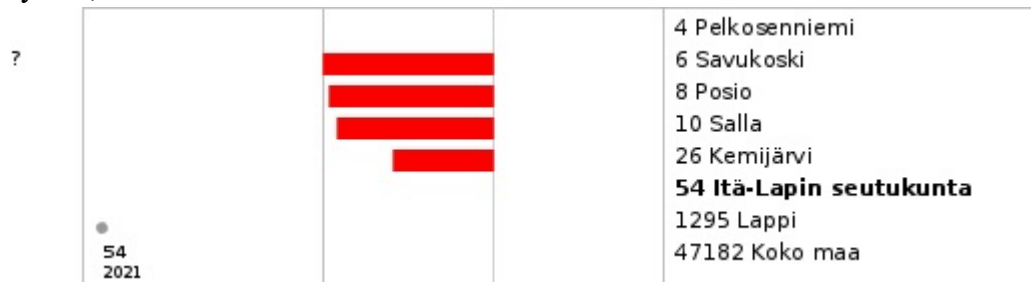
Väestöennuste 2030

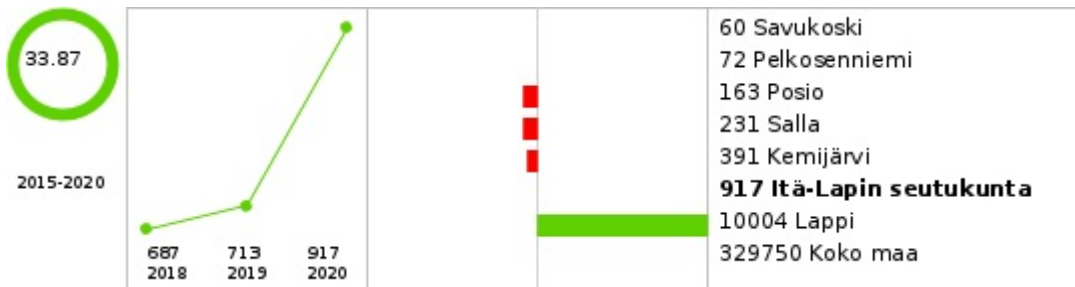
Syntyneet, ennuste 2025

Syntyneet, ennuste 2030

Tulomuuttajat, Ikm

Kunnan yleinen pienituloisuusaste

VÄESTÖ JA ELINVOIMA - Yhteenveto

Väestön osalta Itä-Lapin tilannetta kuvaa ikäihmisten suuri suhde verrattuna nuorten määrään. Seutukunnassa on ikääntyneitä enemmän verrattuna Lappiin ja koko Suomeen. Sama ilmiö on havaittavissa sekä vuoden 2018-2020 tilastoissa että vuoden 2030 ennusteindikaattoreissa. Nuorten ja työikäisten prosentuaalinen osuus väestöstä on pienempi kuin Lapissa tai koko Suomessa. Ikääntyneiden määrä on myös kasvanut vuosien 2018-2020 välisessä tarkastelussa, samalla kun nuorten määrä on hieman vähentynyt.

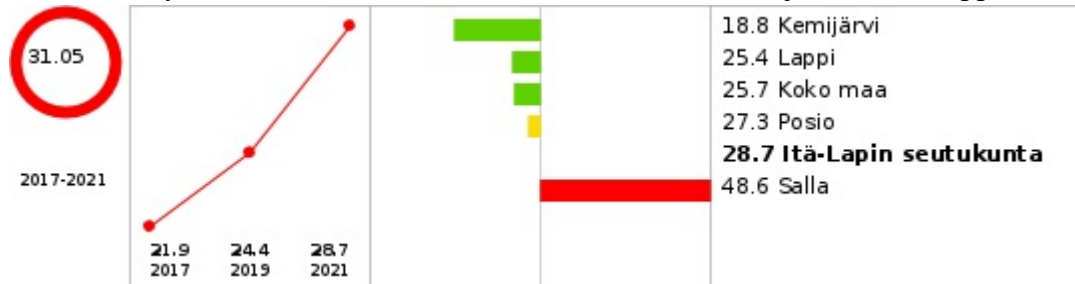
Lapsiperheiden prosentuaalinen osuus perheistä on myös pienempi Itä-Lapissa (22,1%) verrattuna Lappiin (34,3%) ja koko Suomeen (37,9%), vuoden 2020 tilaston mukaan. Kunnan yleinen pienituloisuusaste on Itä-Lapissa suurempi (16,1) verrattuna koko maahan (13,4).

LAPSET JA VARHAISNUORET

Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

% Suunta Vertailu

Kokee terveydentilansa keskinäiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

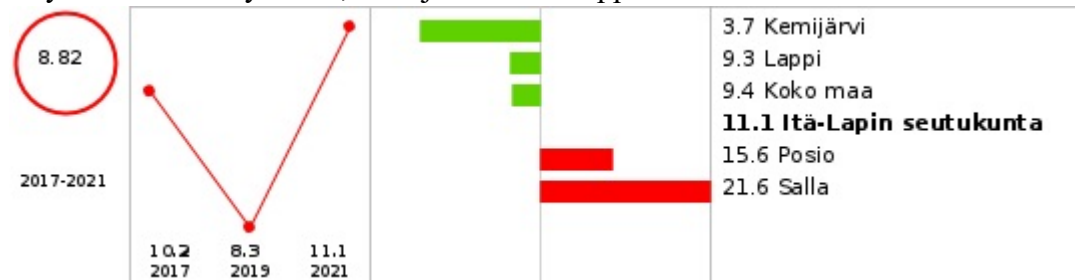
Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

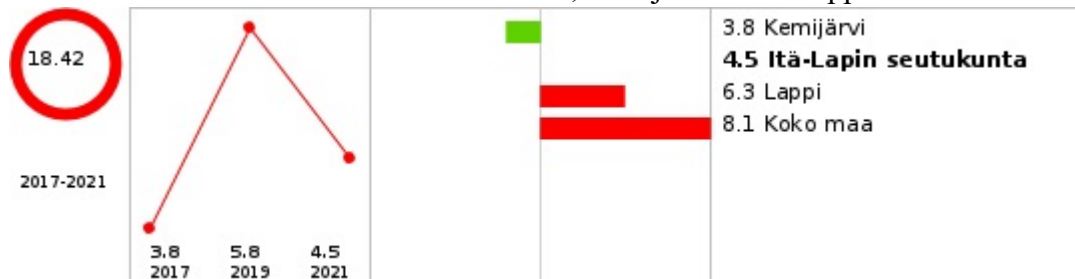
Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

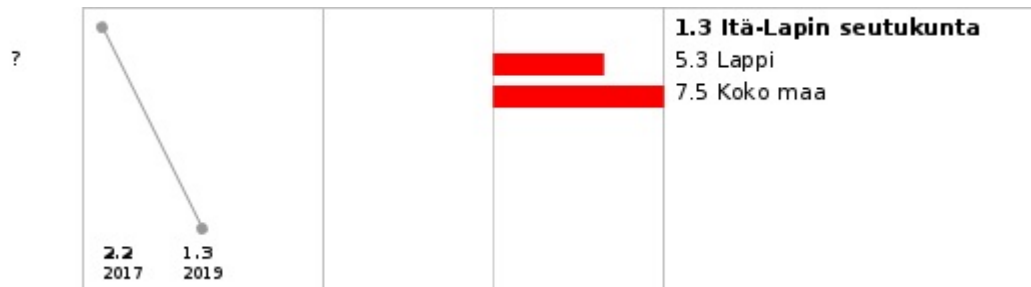
Ei yhtään läheistä ystävää, % 8. ja 9. luokan oppilaista

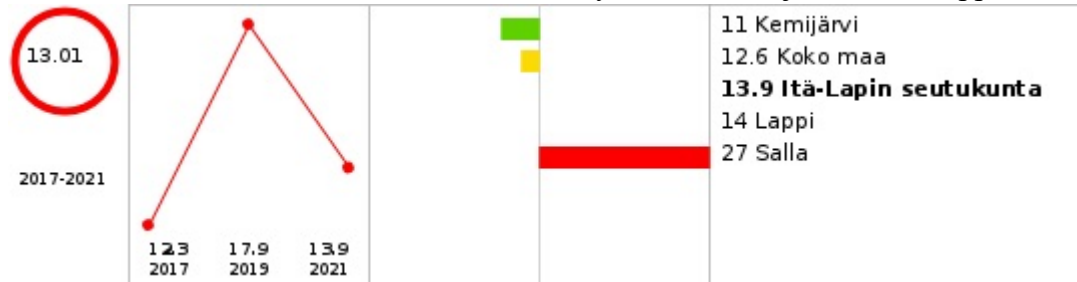
Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista

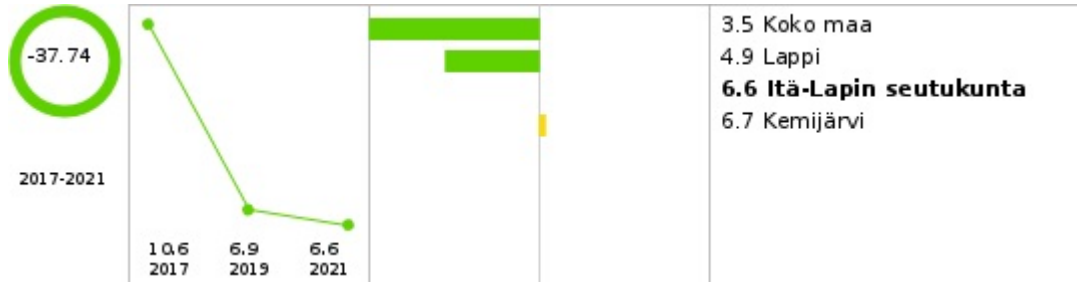
Alaikäisenä alkoholin, savukkeiden tai sähkösavukkeiden ostoja vähittäismyynnistä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

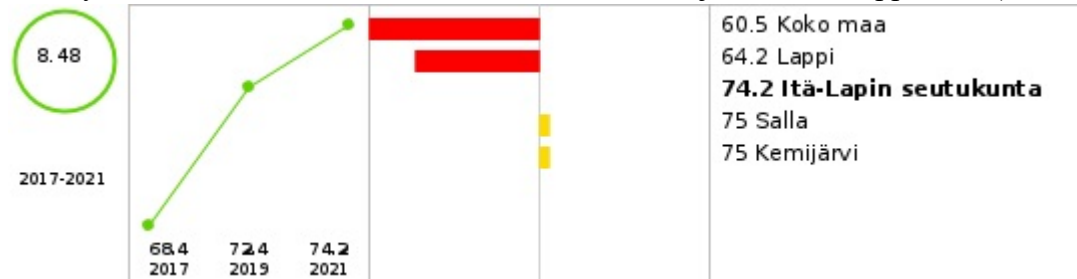
Käyttänyt jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta vähintään kerran, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

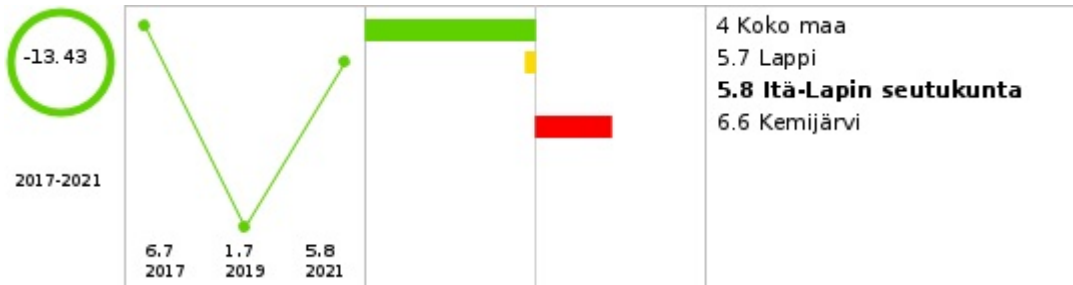
Tervehampaiset 12-vuotiaat, % vastaavanikäisistä suun terveydenhuollon tarkastuksessa käyneistä

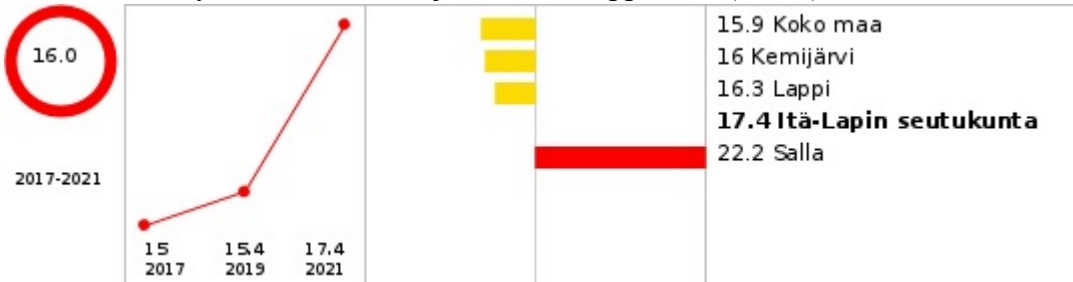
Terveystarkastus toteutuu nuorella laadukkaasti, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

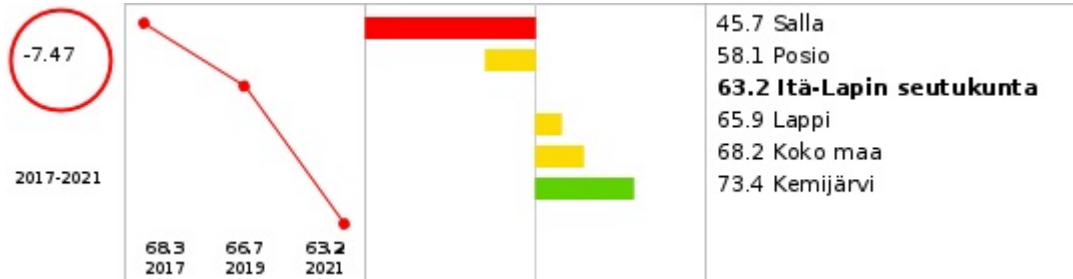
Tuntee itsensä usein yksinäiseksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

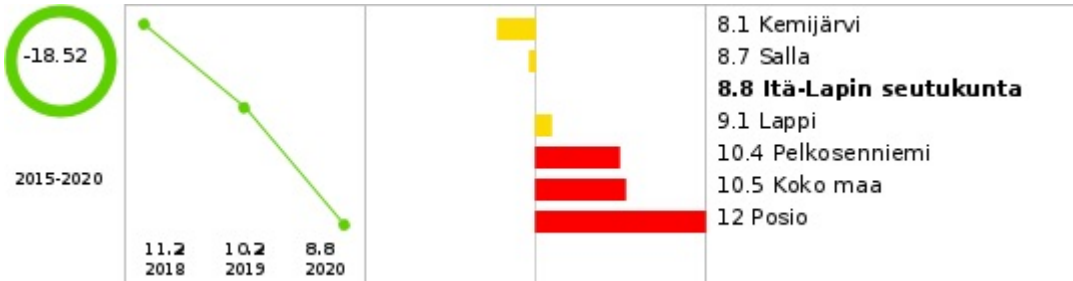
Tuntee itsensä yksinäiseksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

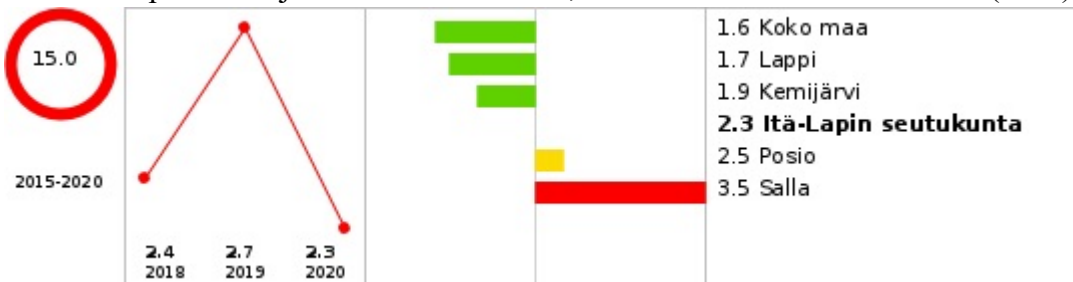
Tyytyväinen elämäänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

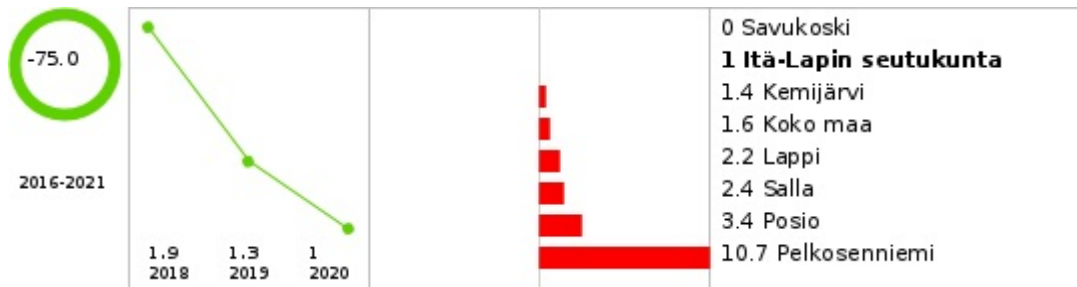
Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 20-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

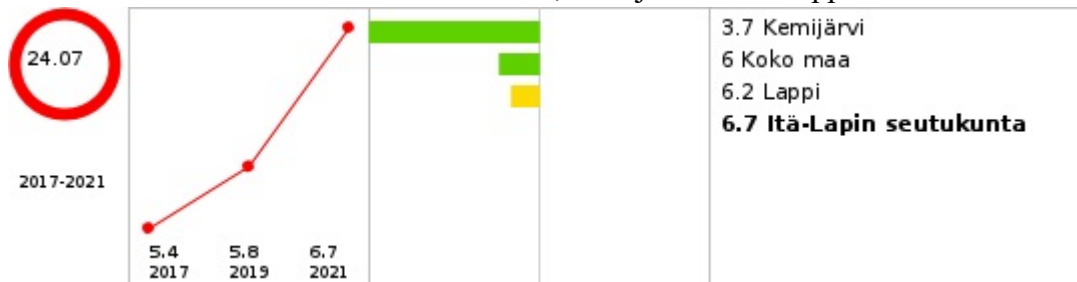
Perheitä lastensuojelun tehostetussa perhetyössä, % lapsiperheistä, kunnan kustantamat palvelut

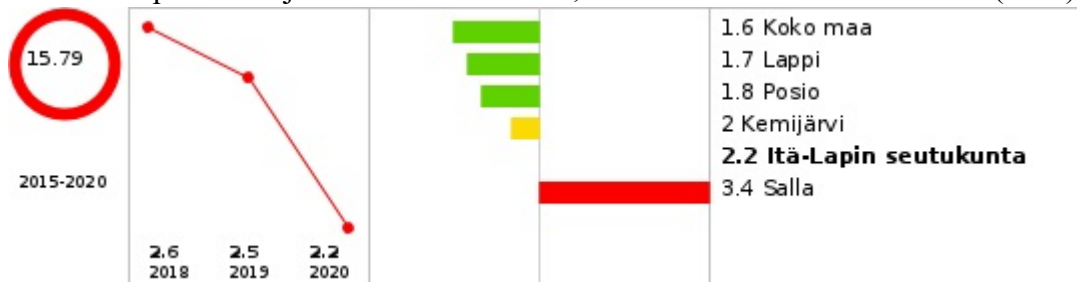
Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

% Suunta Vertailu

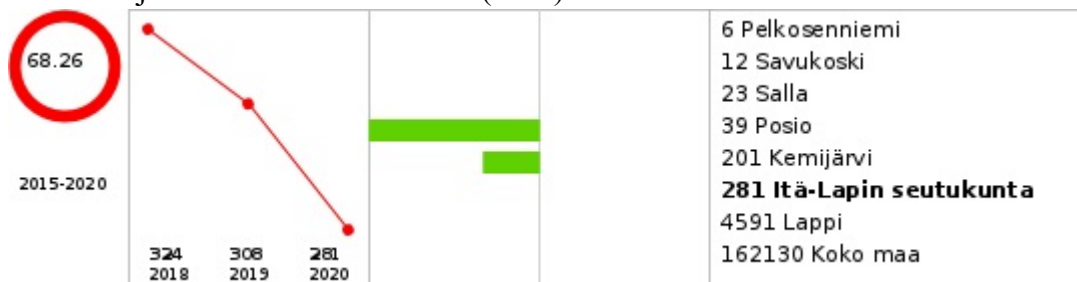
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

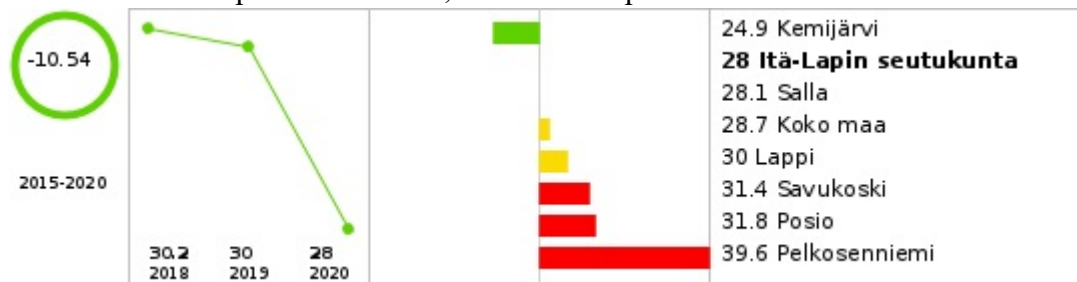
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 - 17-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

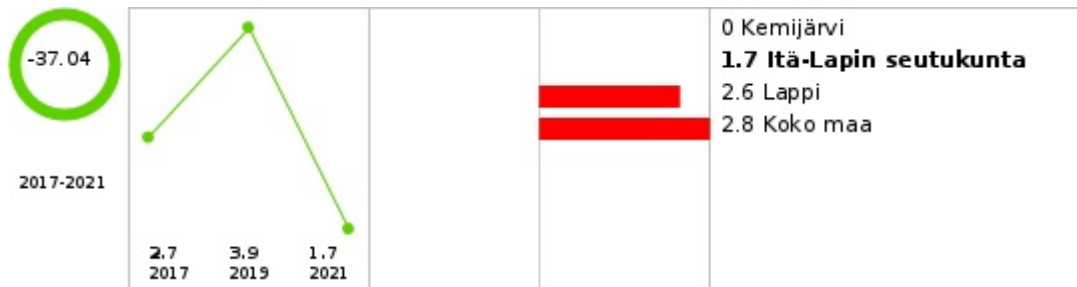
Lastensuojeluilmoitusten lukumäärä (THL)

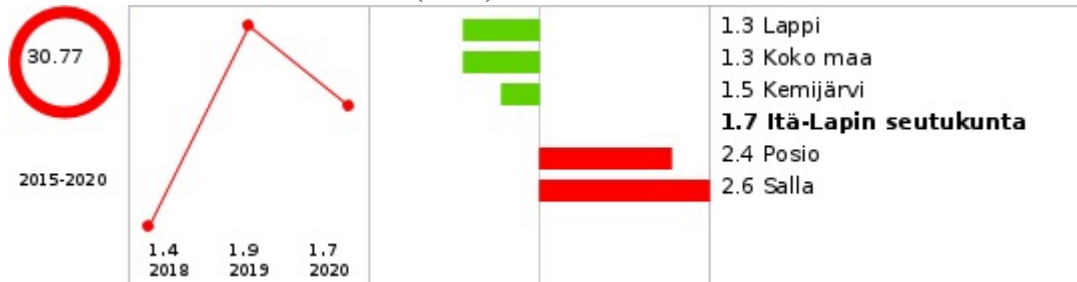
Ahtaasti asuvat lapsiasuntokunnat, % kaikista lapsiasuntokunnista

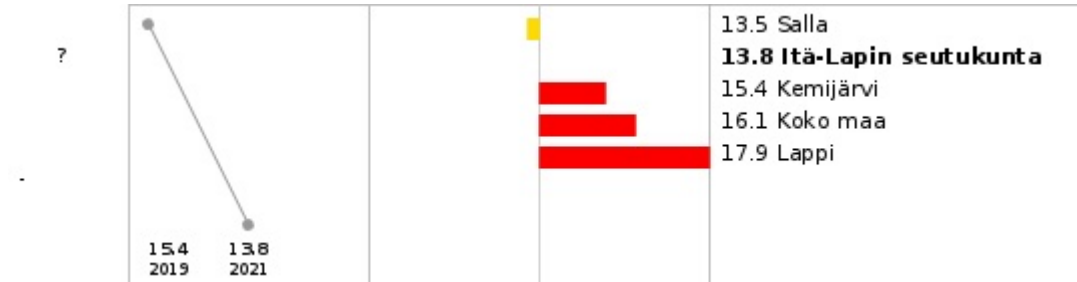
Osallistunut koulukiusaamiseen vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

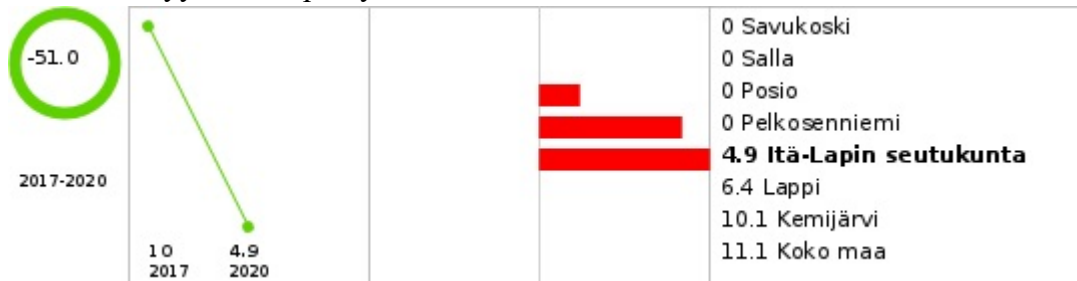
Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0 - 17-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

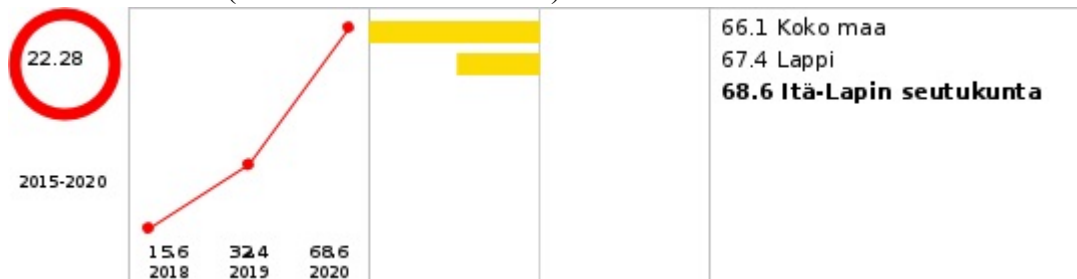
Kokenut fyysistä uhkaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (-2015)

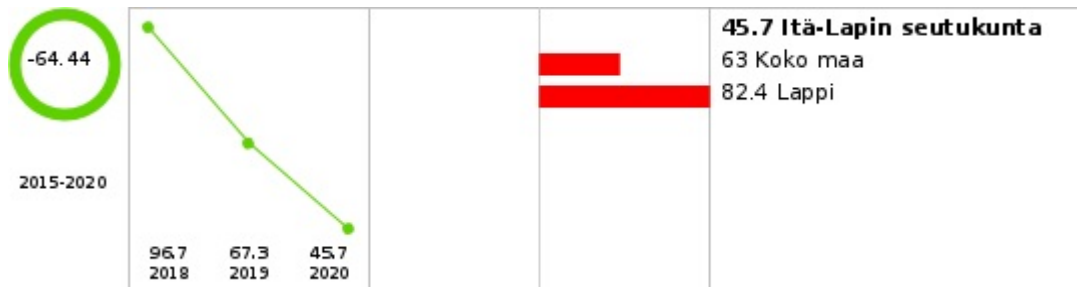
Rikoksista syyllisiksi epäillyt 0 - 14-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut 0 - 6-vuotiaat potilaat / 10 000 vastaavanikäistä (vuosi 2018 ennakkotieto)

Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut 7 - 14-vuotiaat potilaat / 10 000 vastaavanikäistä (vuosi 2018 ennakkotieto)

LAPSET JA VARHAISNUORET - Yhteenveto PAREMMALLA TASOLLA VERRATTUNA KOKO SUOMEEN

4.-5.luokkalaisista hieman pienempi prosentuaalinen osuus (1,7%) on kokenut itsensä yksinäiseksi verrattuna koko Suomeen (3,4%). 8.-9.luokkalaisten ikäryhmässä on Itä-Lapissa todettu prosentuaalisesti paljon vähemmän (1,3%) alaikäisenä tapahtuneita alkoholin tai tupakkatuotteiden ostoja verrattuna koko Suomeen (7,5%). Tässä tulee huomioida raportoinnin herkkyyys.

Terveystarkastus toteutuu Itä-Lapissa 8.-9.luokkalaisilla laadukaasti 72,4 %:lla, kun vastava luku koko maassa on 64,4%. Laittomia huumeita on 8.-9.luokkalaisista kokeillut Itä-Lapissa 5,8%, kun vastaava luku on koko Suomessa 8,9%. Nämä tilastot ovat vuodelta 2019.

Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidettujen 7-14 vuotiaiden määrä on Itä-Lapin seutukunnallisen indikaattorin mukaan pienempi verrattuna koko Suomeen, ja indikaattorissa on laskua vuosien 2018-2020 välillä.

HEIKOMMALLA TASOLLA VERRATTUNA KOKO SUOMEEN

Lasten ja varhaisnuorten indikaattoreista 8.-9.luokkalaisten kokemus kuulumisesta luokkayhteisöön on heikompaa (17,9%) verrattuna koko Suomeen (11,7%) , sekä saman ikäluokan yksinäisyyden kokemus on Itä-Lapin seutukunnallisessa indikaattorissa suurempaa (15,4%), kuin koko Suomen indikaattorissa (10,7%). Tyytyväisyys elämään (8.-9.luokkalaiset) on heikompaa (66,7%) verrattuna koko Suomeen (75,2%) (*Posion tilasto on muista poiketen vuodelta 2017, joka muuttaa tilaston tulkintaa, ja näyttää ettei ilmiö olisi samansuuntainen koko seutukunnassa*). 24,4% 8.-9.

luokkalaisista kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, kun vastaava luku on koko Suomessa 20,9%.

4.-5. luokkalaiset ovat kokeneet merkittävästi enemmän fyysistä väkivaltaa (kivulias tarttuminen, töniminen, ravistelu, tukistaminen, läimäyttäminen, lyöminen, potkaisu) vanhempien tai huolta pitävien aikuisten taholta (22,4%) verrattuna Lappiin (14,9%) tai koko Suomeen (12,5%). 4.-5.luokkalaisista 6,9 % on kokeillut jotakin tupakkatuotetta ainakin kerran, kun vastaava luku on koko Suomessa 4,6%. Tulee kuitenkin huomioida pienten vastaajamäärien vaikutus prosentuaaliseen vaihteluun. Tässä indikaattorissa nähdään kuitenkin myös myönteinen kehitys Itä-Lapin seutukunnallisessa tarkastelussa osuuden laskiessa vuoden 2017 tilastosta (10,9%) vuoden 2019 tilaston 6,9 prosenttiin. Nämä tilastot ovat vuodelta 2019. Tervehampaisten 12-vuotiaiden osuus vastaavan ikäisten käynneistä on Itä-Lapissa 50% ja verrattuna koko maassa 60,6% vuoden 2020 tilaston mukaan.

YHTEENVETONA

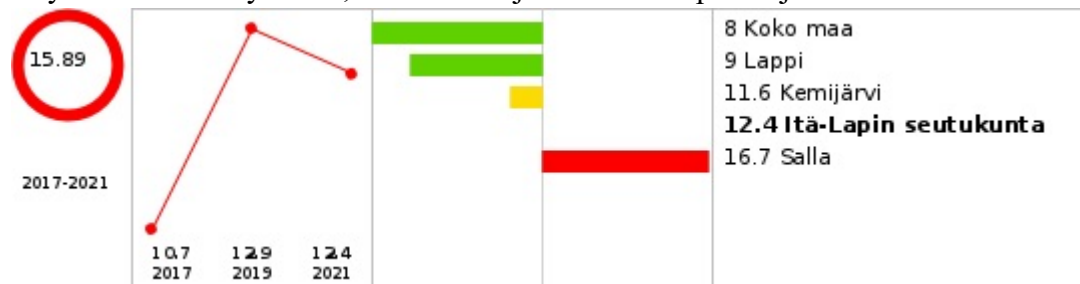
Lasten ja varhaisnuorten kohdalla isoimpina hyvinvointi-ilmiöinä, jotka vaikuttavat olevan koko Suomeen ja/tai Lappiin verrattuna heikommalla tasolla Itä-Lapissa ovat yläkouluikäisten kokema yksinäisyys, yhteisöön kuulumattomuus sekä terveydentilansa huonoksi kokevien osuus. Koko Suomeen verrattuna paremmalla tasolla on 8.-9.luokkalaisten laadukkaiden terveystarkastusten toteutumisen osuus sekä vähäisempi määrä raportoituja alaikäisenä tapahtuneita alkoholin tai tupakkatuotteiden ostoja sekä laittomien huumeiden kokeiluja.

NUORET JA NUORET AIKUISET

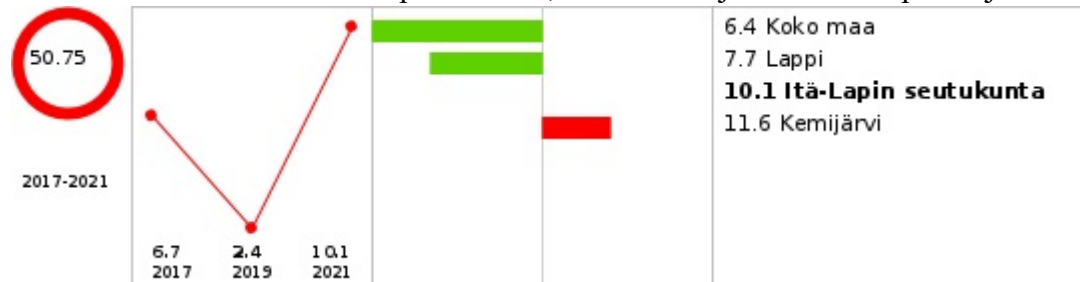
Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

% Suunta Vertailu

Ei yhtään läheistä ystävää, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

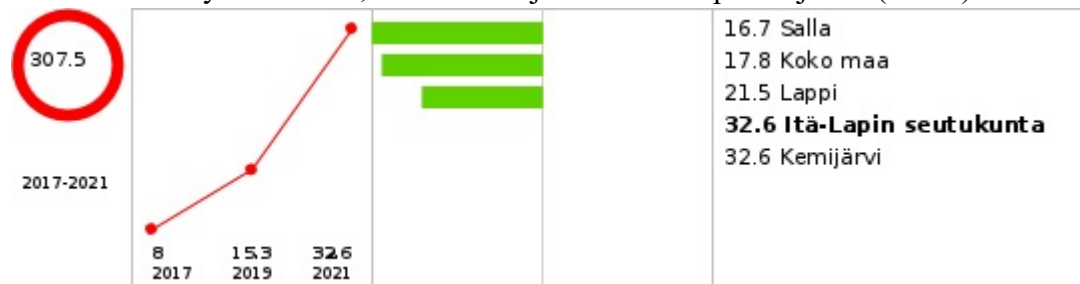
Keskusteluaikeuksia vanhempien kanssa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

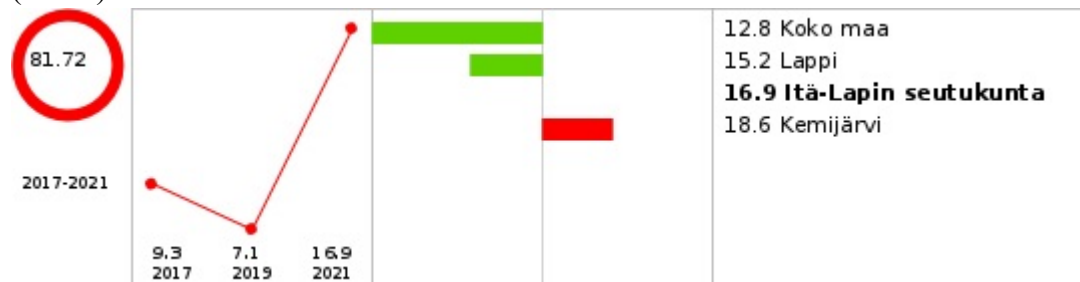
Käyttää päivittäin jotain tupakkatuotetta tai sähkösavuketta, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Tuntee itsensä yksinäiseksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

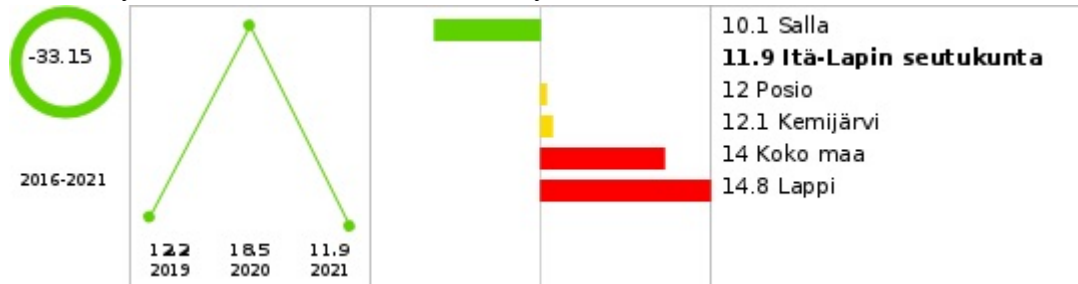

Ei koe olevansa tärkeä osa koulu- eikä luokkayhteisöä, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

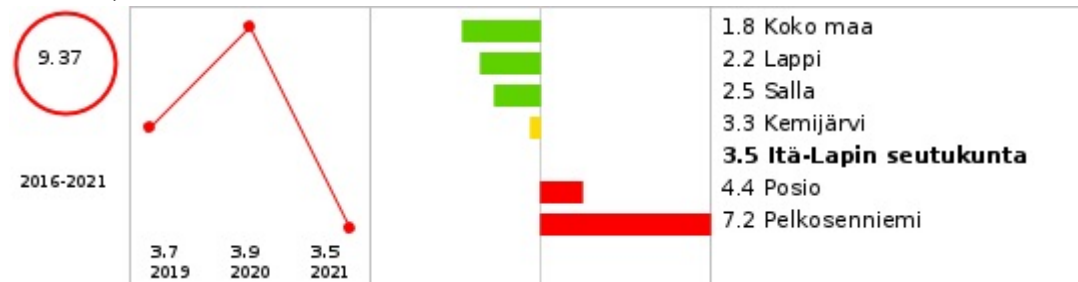

Opiskelu, työ ja toimeentulo

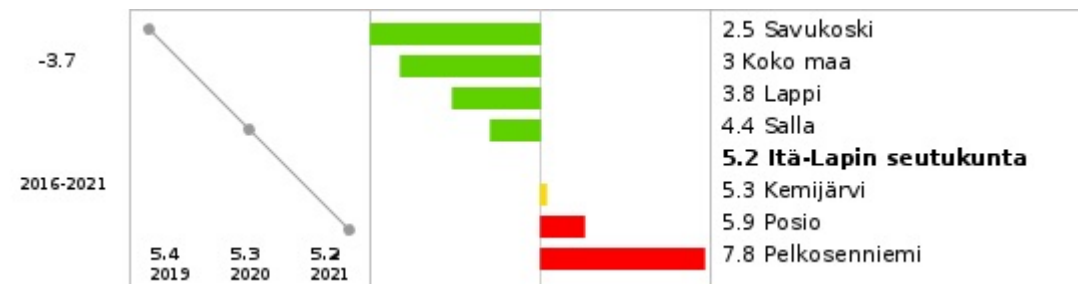
% Suunta Vertailu
Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18 - 34-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

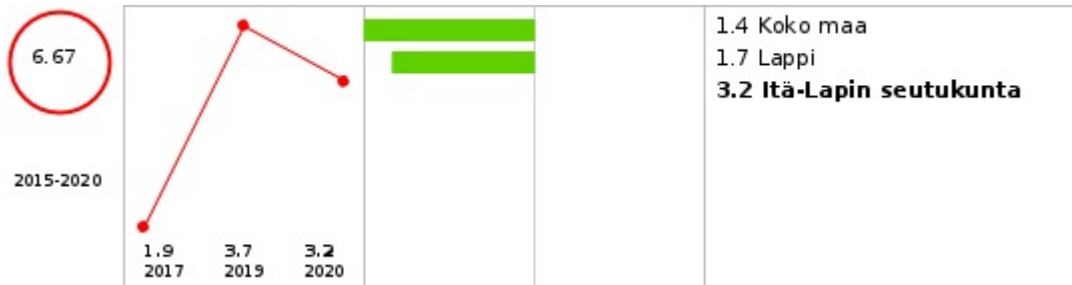

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

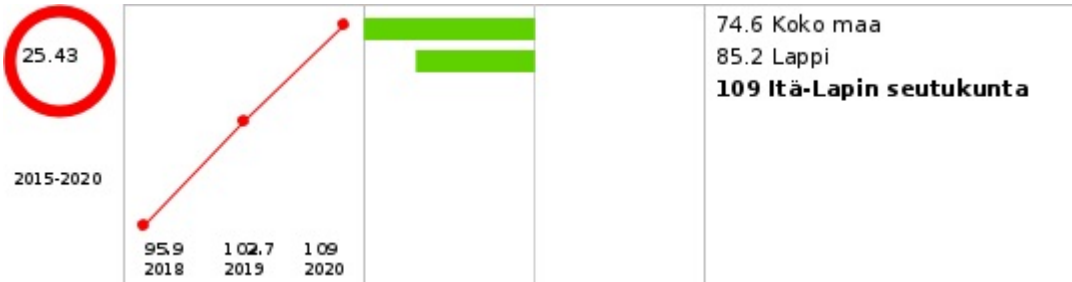
% Suunta Vertailu
Kodin ulkopuolelle sijoitetut 18 - 20-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

Tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut 15 - 24-vuotiaat potilaat / 10 000 vastaavanikäistä (vuosi 2018 ennakkotieto)

NUORET JA NUORET AIKUISET - Yhteenveto

PAREMMALLA TASOLLA VERRATTUNA KOKO SUOMEEN

Toisin kuin yläluokkalaisten kohdalla, lukiolaisten 1.- 2. luokkalaisten osalta niiden osuus jotka kokevat etteivät ole tärkeä osa luokkayhteisöä, on Itä-lapin osalta pienempi (7,1%) verrattuna koko Suomeen (10,3%). Myös niiden lukioikäisten osuus, jotka kokevat keskusteluvaikeuksia vanhempien kanssa on Itä-Lapissa pienempi (2,4 %) verrattuna koko maahan (5,1%). Näiden indikaattoreiden uusimmat tilastot ovat vuodelta 2019.

HEIKOMMALLA TASOLLA VERRATTUNA KOKO SUOMEEN

Niiden lukiolaisten prosentuaalinen osuus, jotka kokevat ettei heillä ole yhtään läheistä ystävää, on Itä-lapissa suurempi (12,9%) verrattuna koko maahan (7,9%). Samoin itsensä yksinäiseksi kokevien osuus on lukiolaisissa Itä-Lapissa suurempi (15,3%) verrattuna koko maahan (11,7%).

Samoin vuoden aikana fyysistä väkivaltaa vanhemman tai huolta pitävän aikuisen taholta on kokenut suurempi prosentuaalinen osuus (9,5%) Itä-Lapissa lukion 1.-2.luokkalaisista, verrattuna koko Suomeen (7,3%). Päivittäin jotain tupakkatuotetta käyttävien lukion 1.-2-luokkalaisten prosentuaalinen osuus on Itä-Lapissa suurempi (10,7%), verrattuna koko maahan (6,4%). Näiden indikaattoreiden uusimmat tilastot ovat vuodelta 2019.

Nuorisotyöttömien prosentuaalinen osuus 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta on Itä-Lapissa hieman suurempi (18,5%) verrattuna koko maahan (16,7%) Tässä indikaattorissa on hieman nousua kauttaaltaan Itä-Lapissa ja koko maassa vuosien 2017-2020 välillä.

Sallaa lukuunottamatta vuoden 2019 tilaston mukaan syrjäytymisriskissä olevien nuorten aikuisten (18-24v) määrä on Itä-Lapissa suurempi (21,8%) verrattuna koko maahan (16,1%).

Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavien 18 - 34-vuotiaiden prosentuaalinen osuus vastaavanikäisestä väestöstä on hieman suurempi Itä-Lapissa (3,9%) verrattuna koko maahan (1,8%). Koko työikäisen väestön osalta (16-64-vuotiaat) mielenterveysperustaisesti työkyvyttömyyseläkettä saavien määrä on myös Itä-Lapissa hieman suurempi (5,3%) verrattuna koko maahan (3%), lukuunottamatta Savukosken tilastoa.

Kodin ulkopuolelle sijoitettujen 18-20-vuotiaiden prosentuaalinen osuus vastaavanikäisistä on hieman suurempi Itä-Lapissa (3,2%) verrattuna koko maahan (1,4%).

Turvallisuuden osalta niiden lukion 1.-2-luokkalaisten osuus, joilla on tapahtunut tapaturmia koulumatkalla on Itä-Lapissa enemmän (11,9%) kuin koko maassa (8%). Vammojen tai myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidettuja 15-24-vuotiaita/10 000 vastaanikäistä on Itä-Lapissa enemmän (109), verrattuna koko maahan (74,6).

YHTEENVETOA

Nuorten hyvinvointia koskevista suositusindikaattoreista löytyi lasten indikaattoreiden ohella eniten Itä-Lapille yhteisiä ilmiöitä. Näitä ovat lukiolaisten kokemus suurempi yksinäisyys ja läheisten kavereiden puute, sekä hieman suurempi osuus vanhempien tai huolta pitävien aikuisten taholta koettua väkivaltaa, koulumatkalla tapahtuneiden tapaturmien suurempi osuus, sekä tupakoivien lukiolaisten suurempi osuus verrattuna koko maahan. Hieman ristiriitaisesti niiden osuus, jotka eivät koe olevansa tärkeä osa luokkayhteisöä on Itä-Lapissa pienempi verrattuna koko maahan. Erityisesti lukiolaisten kohdalla vastaajamäärät ovat pieniä koko seutukunnan tasolla, koska lukiolaisia on seutukunnassa vähän, joten tilastoihin tulee suhtautua kriittisesti.

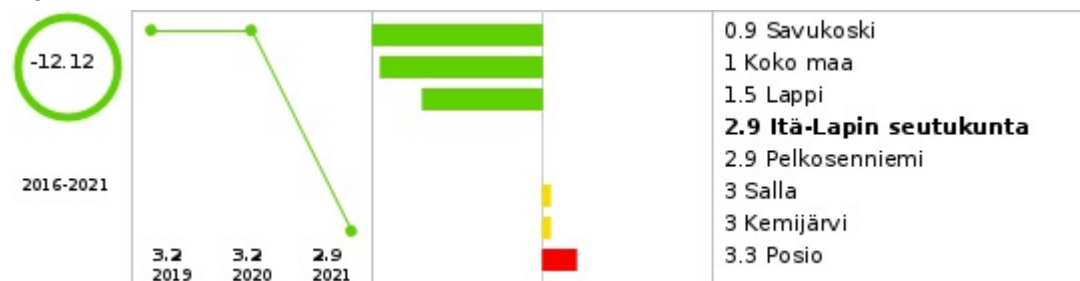
Nuorisotyöttömien (18-24.v) määrä on Itä-Lapissa hieman suurempi verrattuna koko maahan, samoin mielenterveys ja käyttäytymishäiriöiden perusteella työkyvyttömyyseläkettä saavien 18-34-vuotiaiden osuus on hieman suurempi.

TYÖIKÄISET

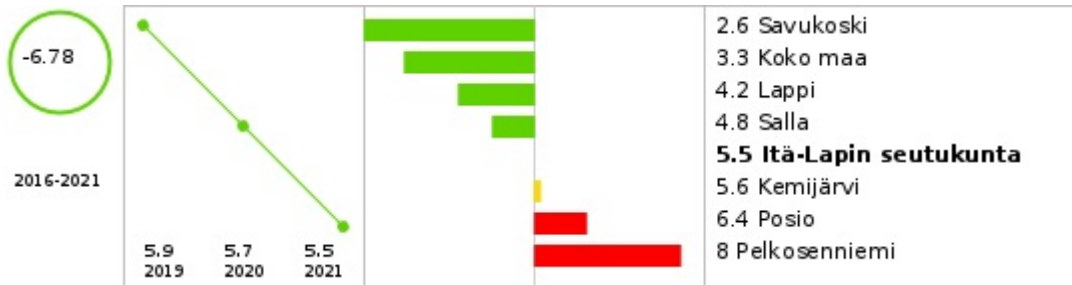
Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

% Suunta Vertailu

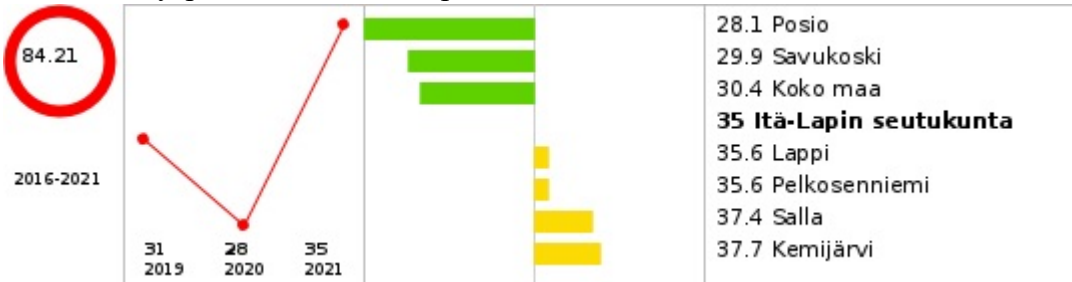
Tuki- ja liikuntaelinten- sekä sidekudosten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

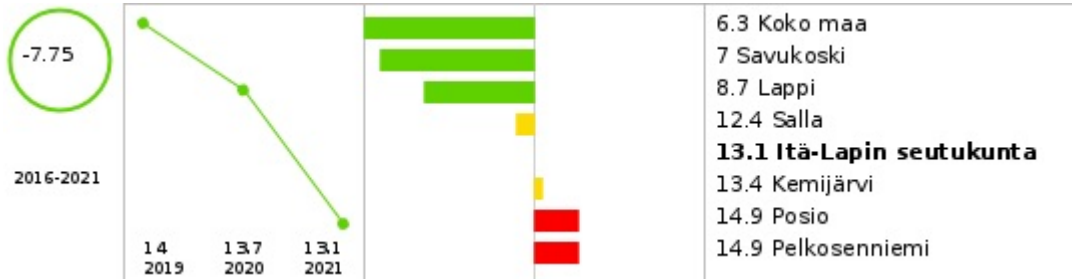
Mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

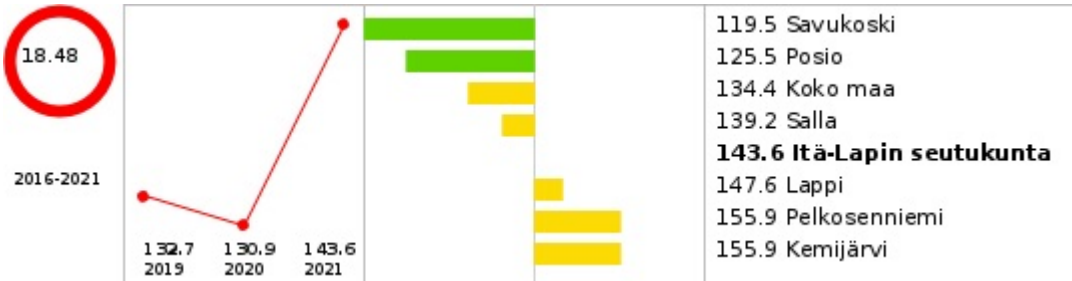
Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

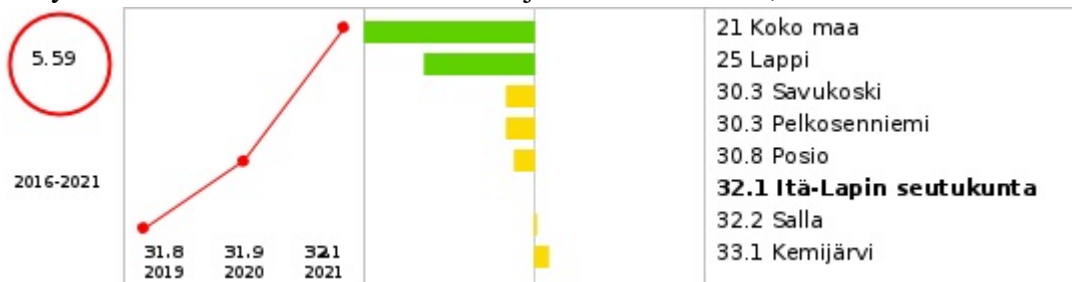
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

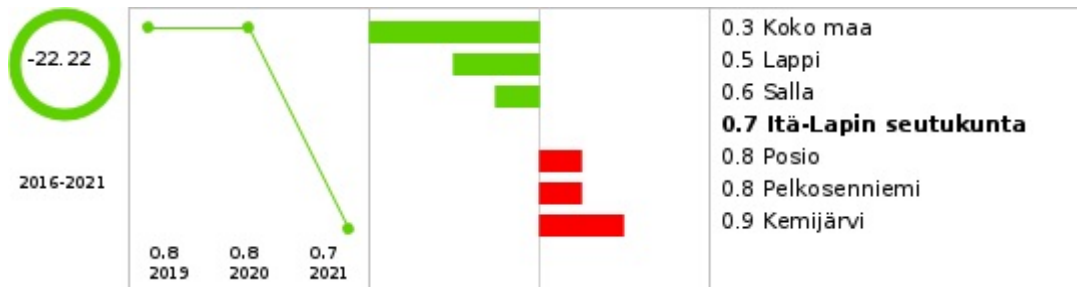
Sairauspäivärahaa saaneet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

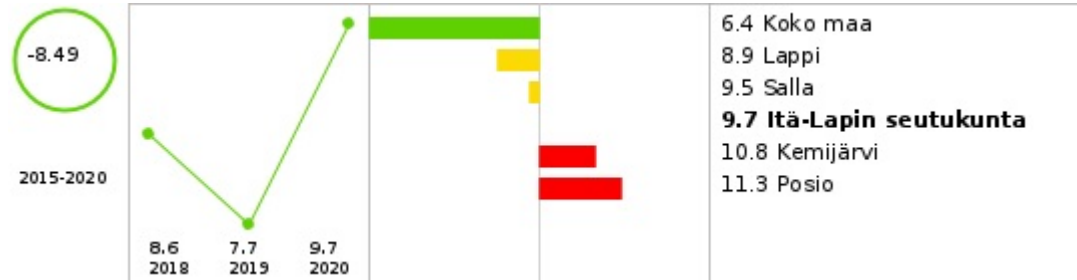
Eriyiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 25 - 64-vuotiaita, % vastaavanikäisestä väestöstä

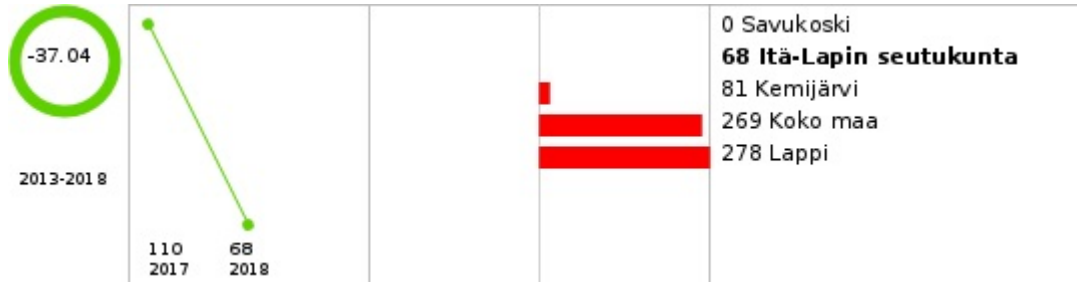
Verenkiertoelinten sairauksien vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

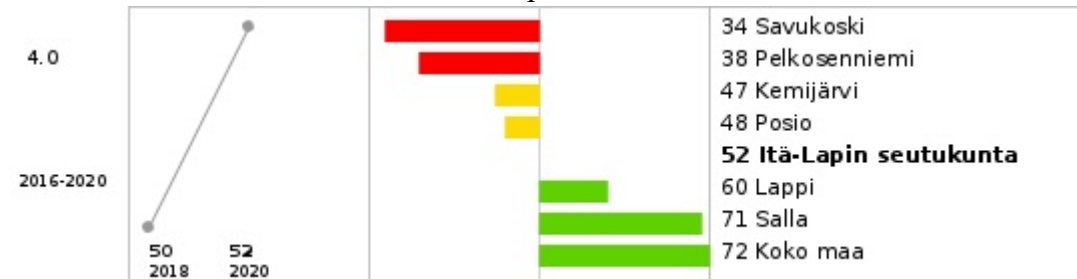
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut 25 - 64-vuotiaat potilaat / 1 000 vastaavanikäistä

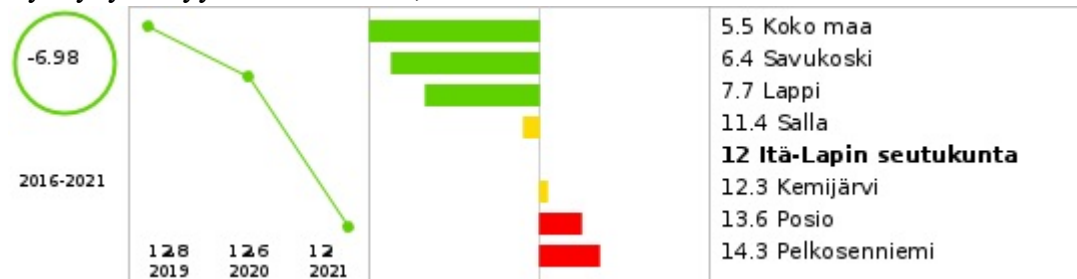
Klamydiainfektioita / 100 000 asukasta

Liikunnan edistäminen kunnissa - TEA, pistemäärä

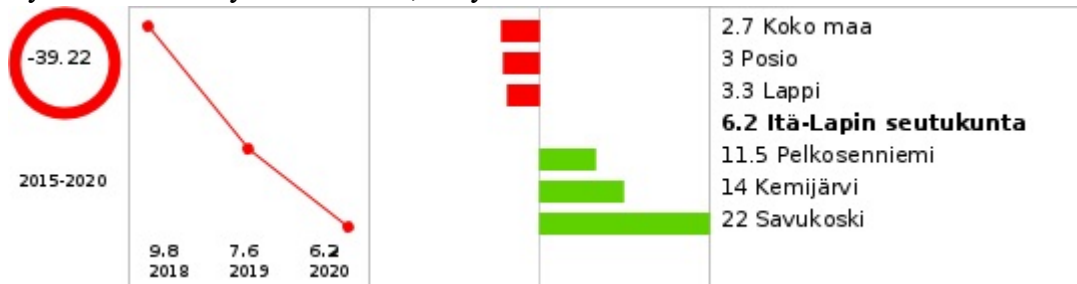

Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

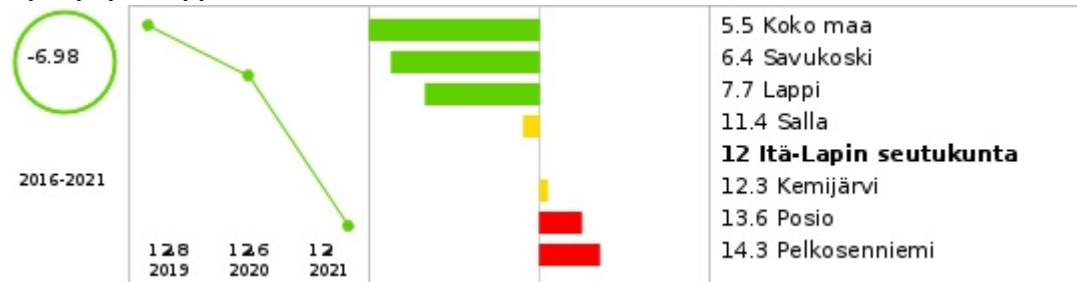

Opiskelu, työ ja toimeentulo

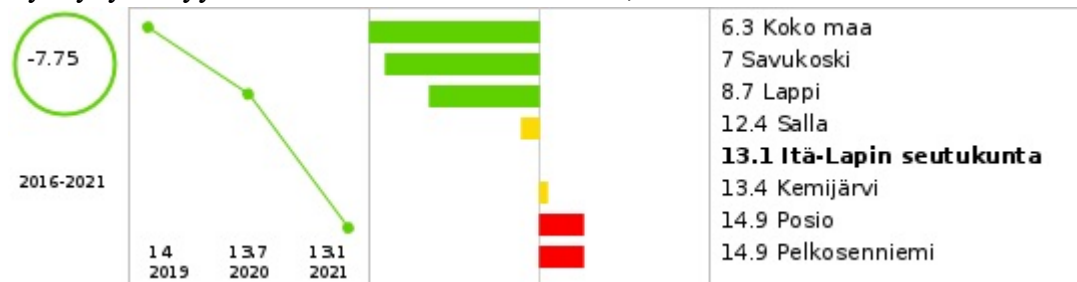
% Suunta Vertailu
 Työttömien terveystarkastukset, % työttömistä

Työkyvyttömyyseläkettä saavat, % 16 - 64-vuotiaista

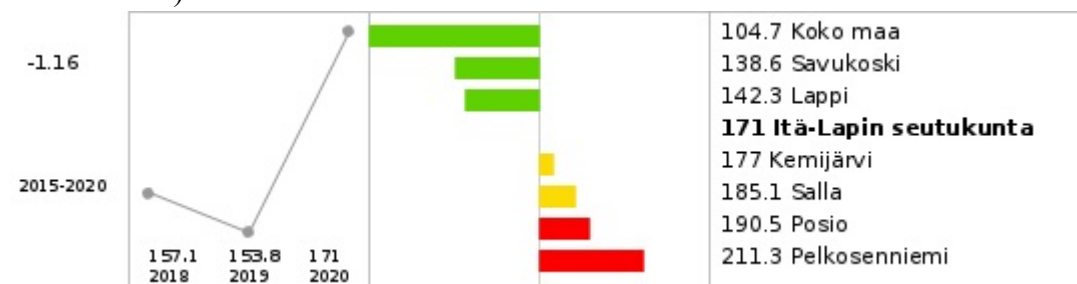
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

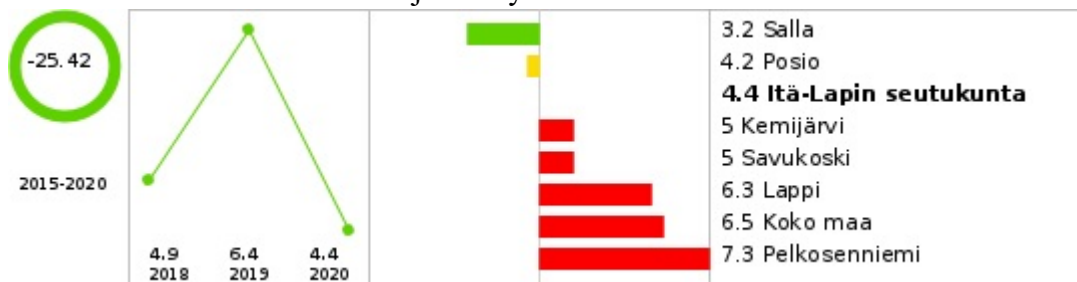
Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

% Suunta Vertailu

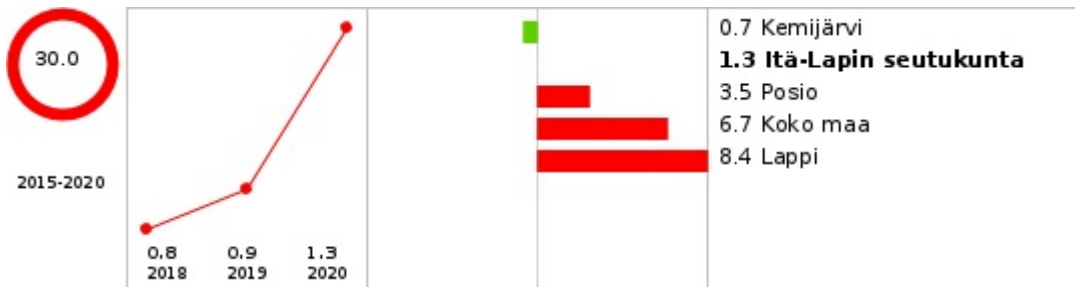
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (vuosi 2018 ennakkotieto)

Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet kaikki huumausainerikokset / 1 000 asukasta

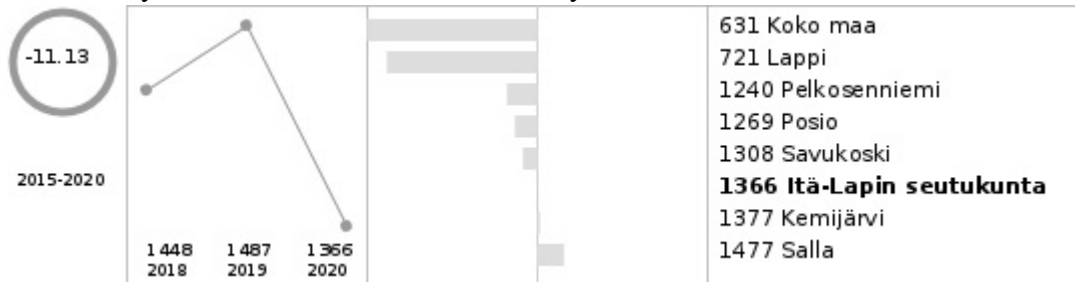
Poliisiin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta

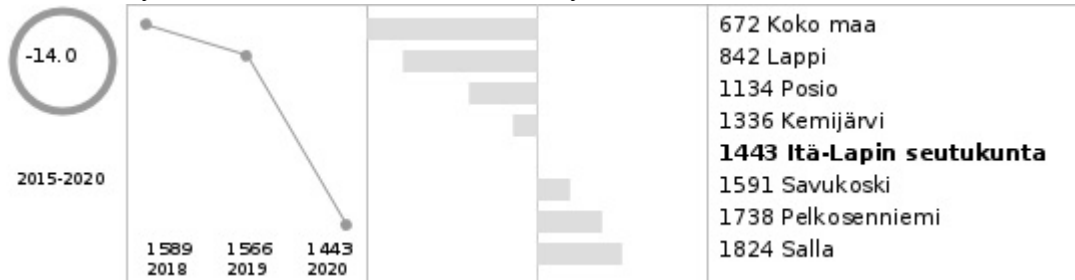
Sosiaali- ja terveydenhuolto

% Suunta Vertailu

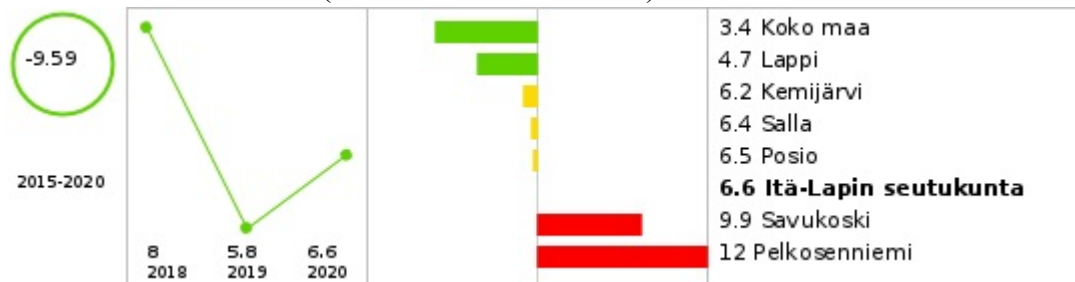
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 15 - 49-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

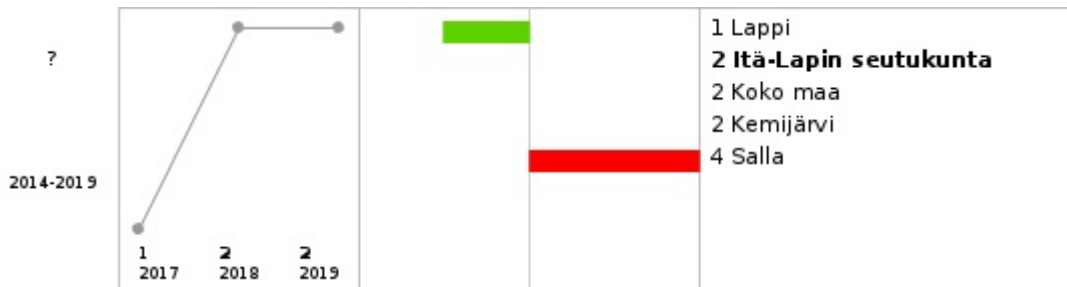
Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärikäynnit 50 - 64-vuotiailla / 1 000 vastaavanikäistä

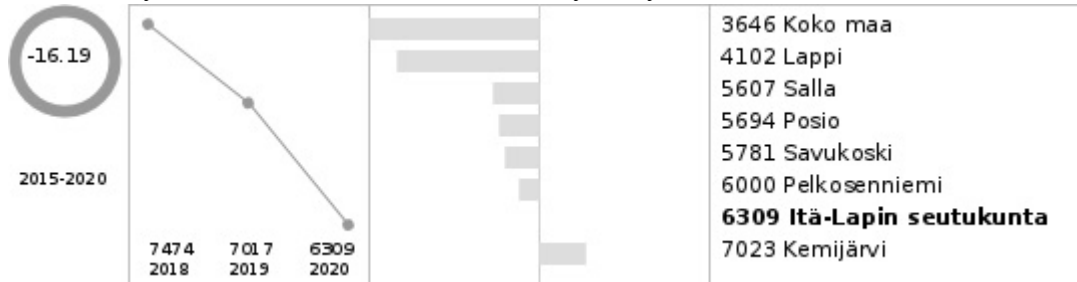
Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidossa olleet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä (vuosi 2018 ennakkotieto)

Päihdehuollon laitoksissa hoidossa olleet 25 - 64-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki käynnit yhteensä / 1 000 asukasta

Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta

TYÖIKÄISET - Yhteenveto

PAREMMALLA TASOLLA VERRATTUNA KOKO SUOMEEN

Itä-Lapin seutukunnallisissa indikaattoreissa poliisin tietoon tulleiden rikosten määrä on vähäisempi verrattuna koko Suomeen sekä henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten, omaisuusrikosten että huumausainerikosten osalta.

Prosentuaalinen osuus työttömille tehtävistä terveystarkastuksista on Itä-Lapissa suurempi (6,2%) verrattuna koko maahan (2,7%). *Tämä voi osittain olla syynä myös suuremmille työkyvyttömyyseläkkäiden määrille.*

Klamydiainfektioita/100 000 asukasta on Itä-Lapin seutukunnassa raportoitu selkeästi vähemmän (68) verrattuna koko maahan (269).

HEIKOMMALLA TASOLLA VERRATTUNA KOKO SUOMEEN

Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidettujen potilaiden määrä on Itä-Lapissa suurempi (171/10 000 asukasta) verrattuna koko maahan (104,4/10 000 asukasta). Aikuisväestöllä perusterveydenhuollon lääkärikäyntien määrä/1000 vastaanvanikäistä on suurempi verrattuna koko maahan.

Prosentuaalinen osuus työkyvyttömyyseläkettä saavista 16-64-vuotiasta on koko maassa 5,7% kun vastaava luku on merkittävästi suurempi Itä-Lapissa 12,6%. Tarkennetussa ikäryhmässä 25-64-vuotiailla vastaavat luvut ovat koko maassa 6,5% ja Itä-Lapissa 13,7%.

Liikunnan edistämisen TEA-pistemäärän maksimipisteet ovat 100, ja Itä-Lapissa tämä tulos on matalampi (52/100) verrattuna koko maahan (72/100), Sallan tulos on lähellä maan keskiarvoa.

YHTEENVETOA KESKEISISTÄ

Aikuisväestön osalta Itä-Lapin seutukunnallisina hyvinvointi-ilmioinä näyttäytyy työkyvyttömyyseläkkeellä olevien suuri määrä, sekä työttömien terveystarkastusten suurempi prosentuaalinen osuus. Lääkärikäyntien määrä on Itä-Lapissa suurempi, samoin vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidettujen määrä, verrattuna koko Suomeen.

Turvallisuusindikaattorien osalta poliisin tietoon tulleiden rikosten määrä on vähäisempi verrattuna koko Suomeen. Samoin klamydiainfektioita raportoidaan olevan vähemmän.

IKÄIHMISET

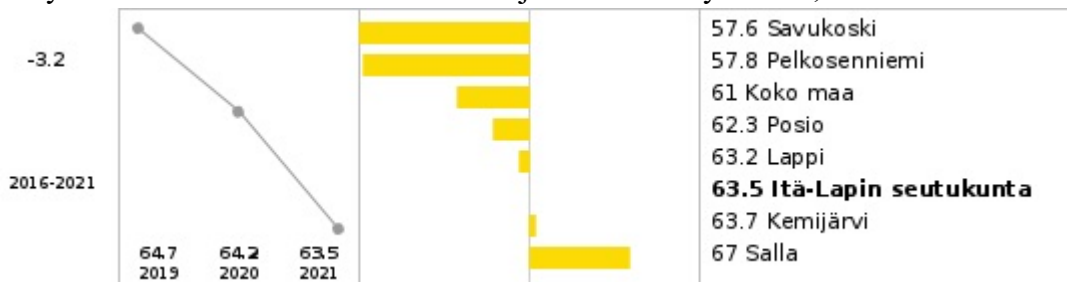
Elintavat, elämänlaatu ja osallisuus

% Suunta Vertailu

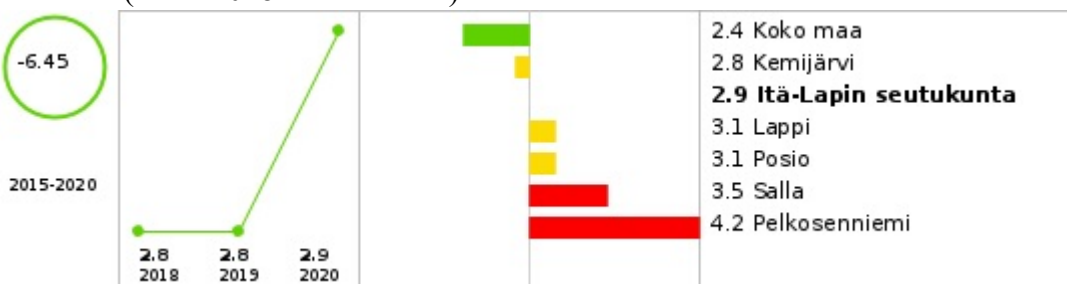
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin psykoosin vuoksi oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä

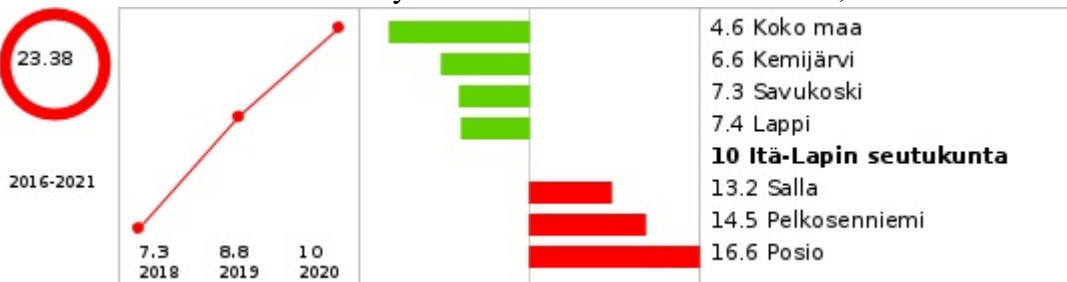
Erityiskorvattaviin lääkkeisiin oikeutettuja 65 vuotta täyttäneitä, % vastaavanikäisestä väestöstä

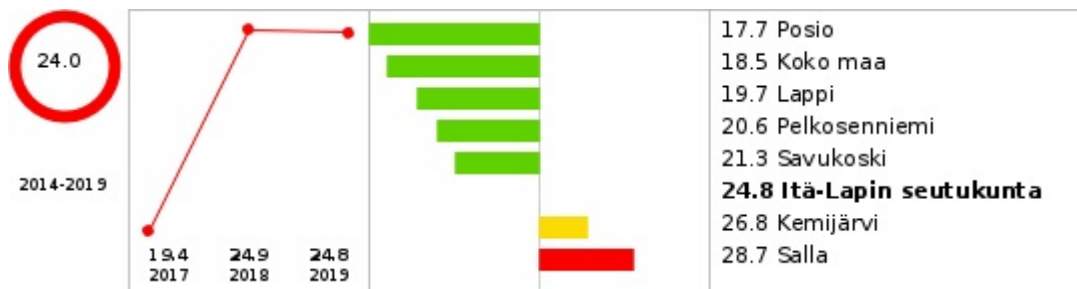
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä (vuosi 2018 ennakkotieto)

Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet hoidettavat vuoden aikana, % vastaavanikäisestä väestöstä

Kotipalvelua vuoden aikana saaneet 75 vuotta täyttäneiden kotitaloudet, % vastaavanikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut (-2019)

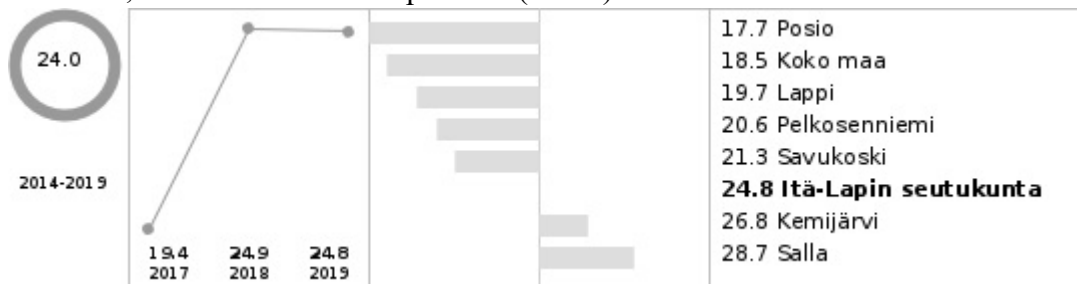
Toimeentulo

% Suunta Vertailu

Täyttä kansaneläkettä saaneet 65 vuotta täyttäneet, % vastaavanikäisestä väestöstä

Kotipalvelua vuoden aikana saaneet 75 vuotta täyttäneiden kotitaloudet, % vastaavanikäisestä väestöstä, kunnan kustantamat palvelut (-2019)

IKÄIHMISET - Yhteenveto

Ikäihmisten indikaattoreista löytyi vähiten yhteisiä Itä-Lapin seutukunnallisia ilmiöitä.

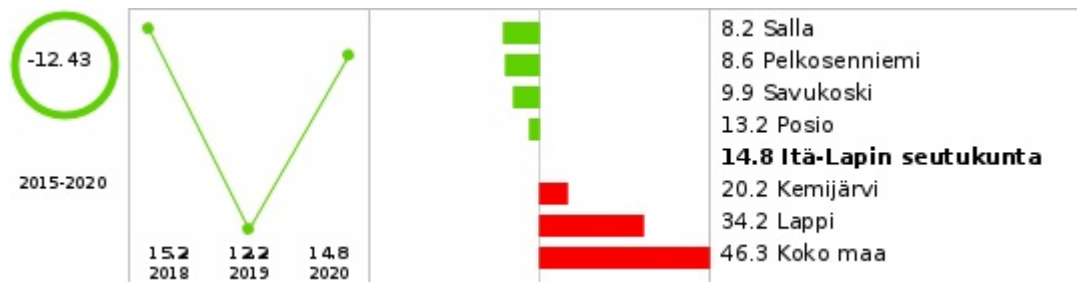
Niiden omaishoidon tukea saaneiden osuus, joiden hoidettava on täyttänyt 75 vuotta, on Itä-lapissa suurempi (10%) verrattuna koko maahan (4,6%), tämä ilmiö näyttää olevan koholla myös Lapin indikaattorissa.

TURVALLISUUS

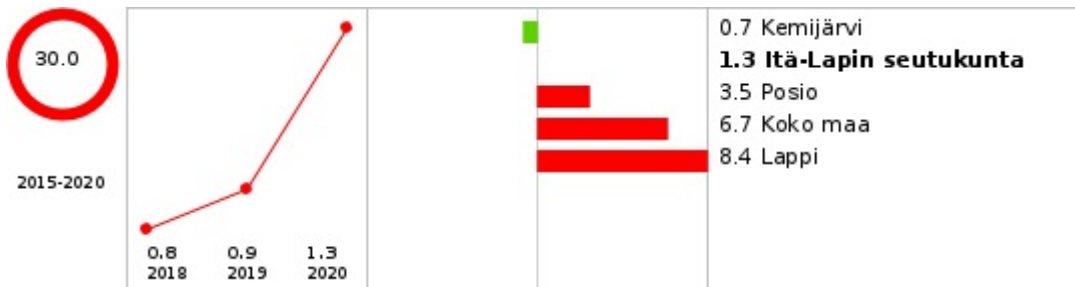
Kunnan suppea osa

% Suunta Vertailu

Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet kaikki huumausainerikokset / 1 000 asukasta

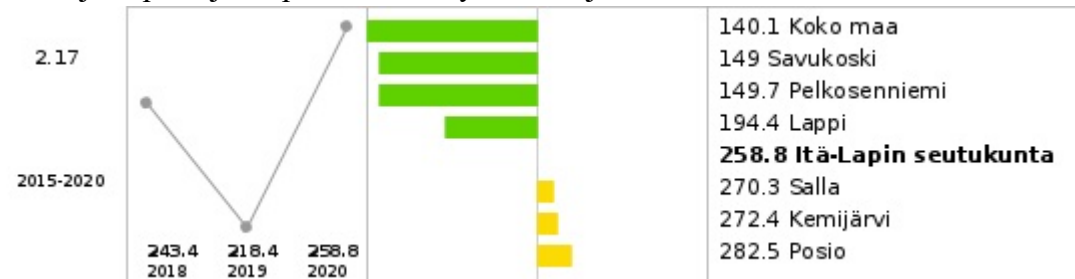
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavanikäisistä

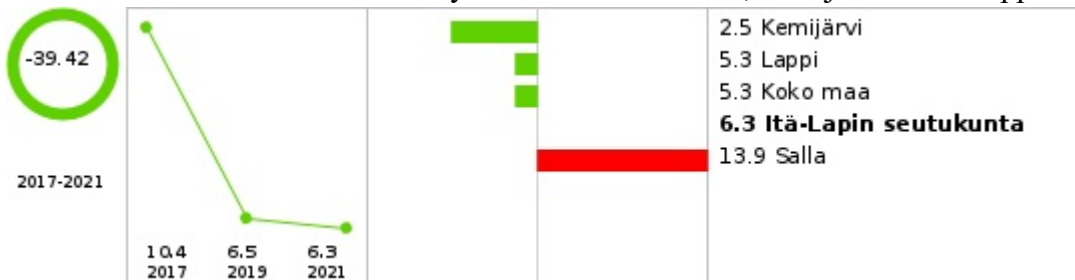

Koti- ja vapaa-ajan tapaturmiin liittyvät hoitajakset / 10 000 asukasta

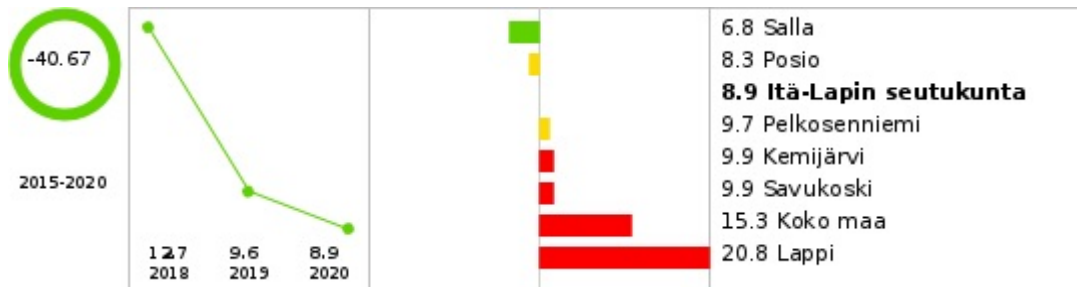

Kunnan laaja osa, SHKV:ssa

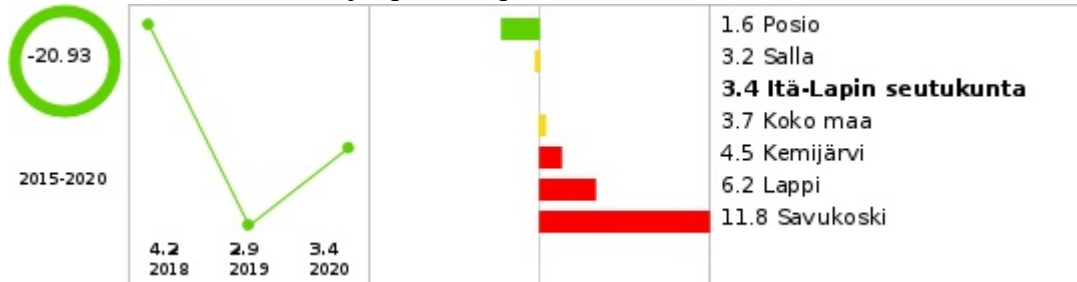
% Suunta Vertailu
Vanhemman liiallinen alkoholinkäyttö aiheuttanut haittaa, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

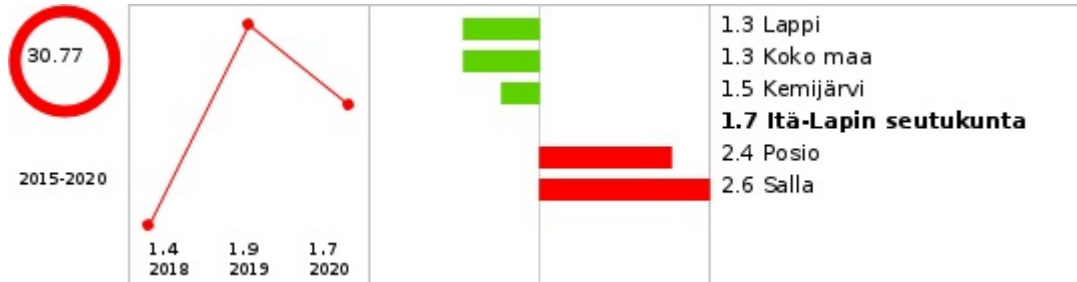
Päihteiden vaikutuksen alaisena tehdyistä rikoksista syyllisiksi epäillyt / 1 000 asukasta

Poliisin tietoon tulleet rattijuopumustapaukset / 1 000 asukasta

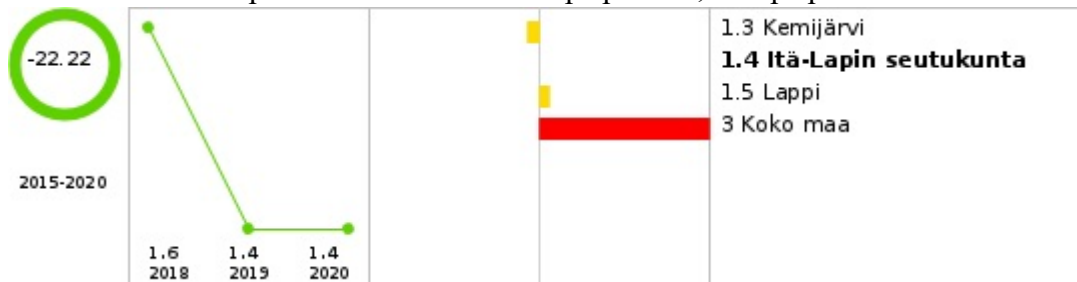
Huostassa tai kiireellisesti sijoitettuna olleet 0 - 17-vuotiaat viimeisimmän sijoitustiedon mukaan, % vastaavanikäisestä väestöstä (THL)

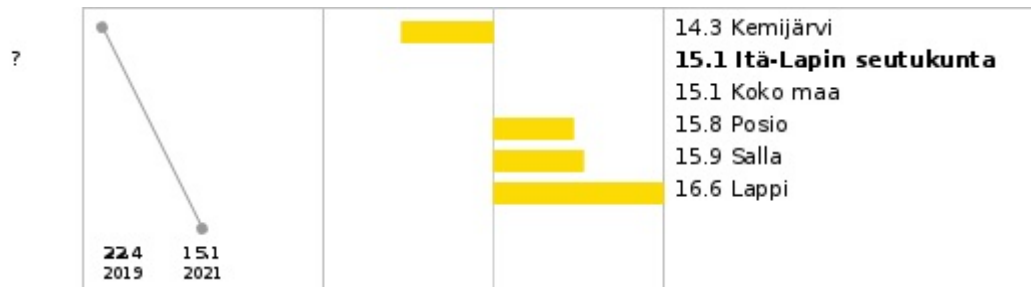
Kunnan laaja osa, THL minimitietosisältö

% Suunta Vertailu

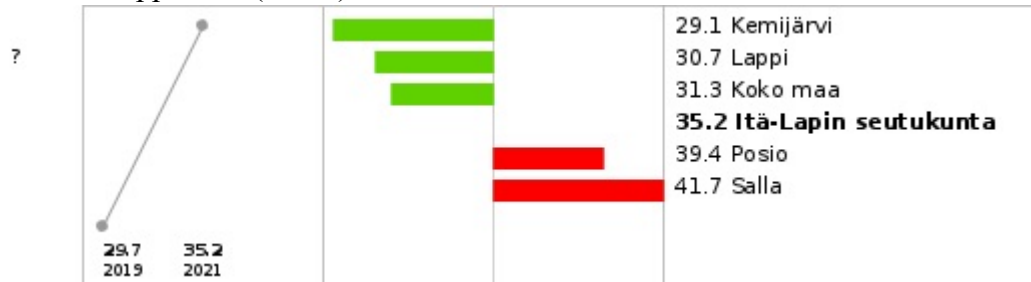
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

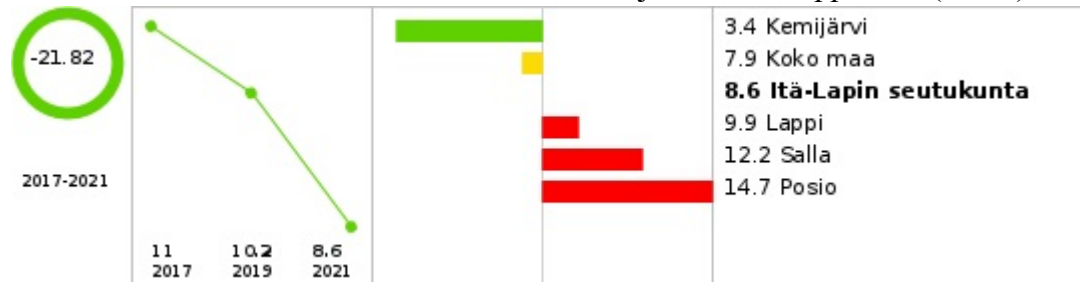
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2019-)

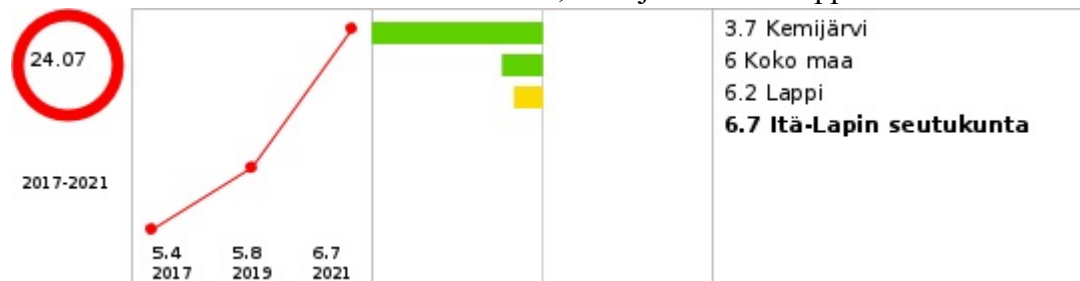
Kokenut vanhempien tai muiden huoltajien aikuisten henkistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2019-)

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

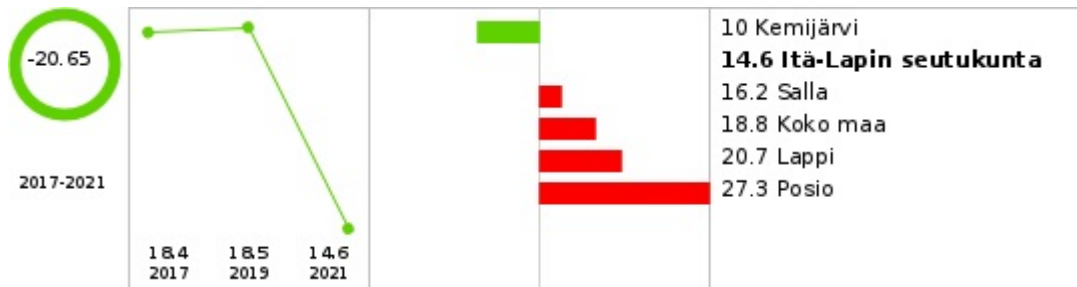
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

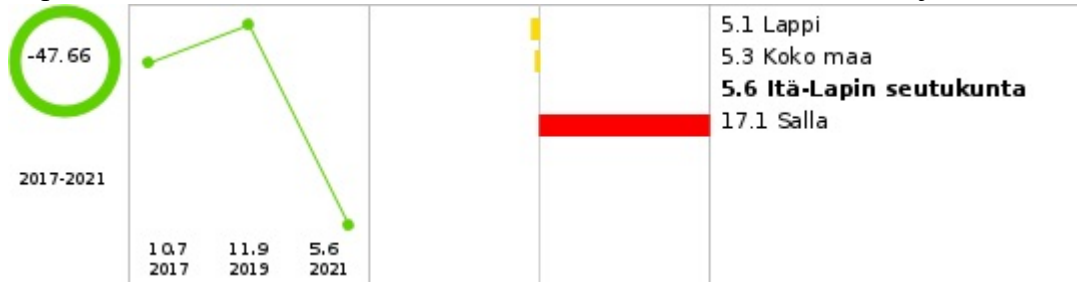
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

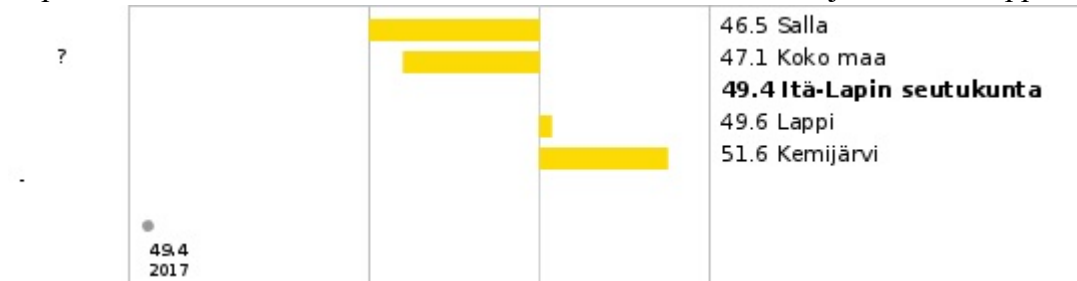
Tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista

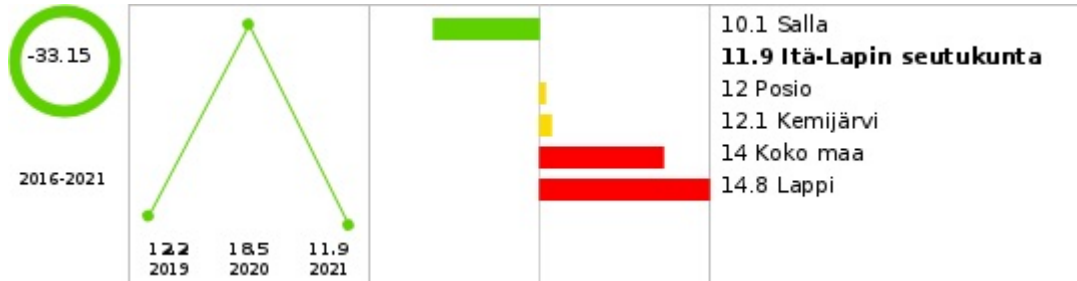
Tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

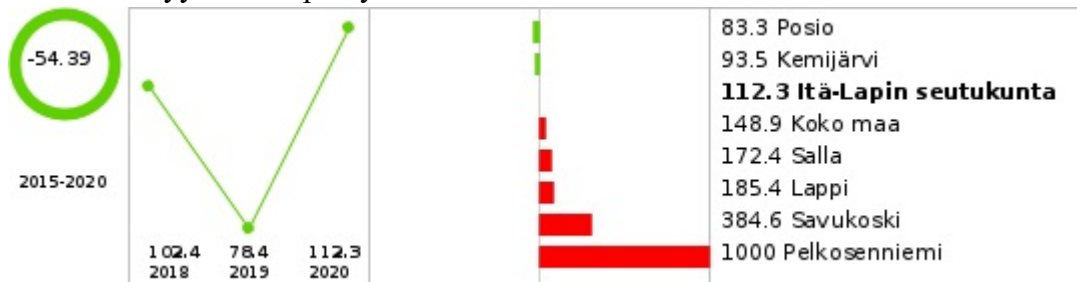
Tapaturma koulussa tai koulumatkalla lukuvuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017)

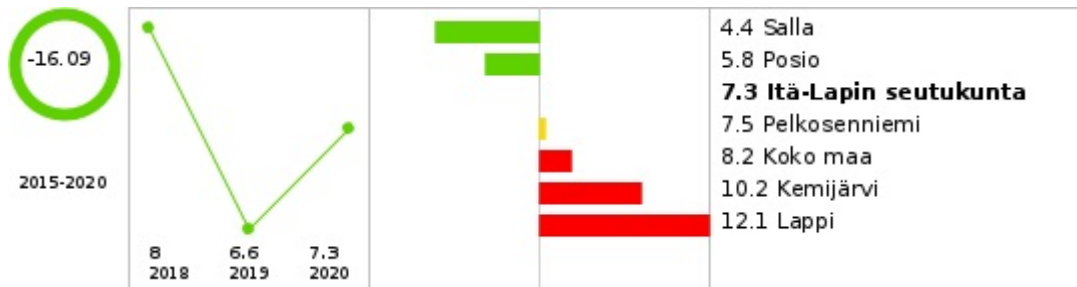
Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

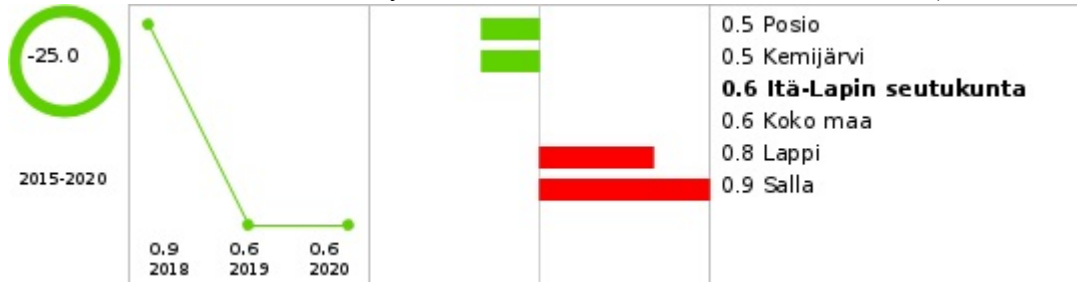
Rikoksista syyllisiksi epäillyt 18 - 20-vuotiaat / 1 000 vastaavanikäistä

Päihtyneiden säilöönotot / 1 000 asukasta

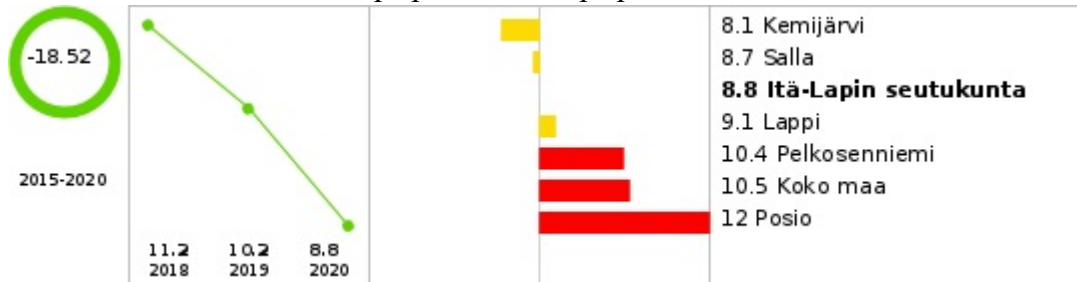

Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavanikäisestä väestöstä (vuosi 2018 ennakkotieto)

Maakuntakohtainen osa, THL minimitietosisältö

% Suunta Vertailu
Toimeentulotukea saaneet lapsiperheet, % lapsiperheistä

TURVALLISUUS - Yhteenveto

Indikaattoriosuudessa on nostettu esille kansallisen turvallisuussuunnittelun työryhmän asettamat indikaattorit. Kunta voi valita tarpeisiinsa perustuen suppean tai laajan paketin.

Indikaattoreiden mukaan turvallisuus on kehittynyt positiiviseen suuntaan monilta osin. Sama asia tuli näkyville kunnissa, joissa toteutettiin hyvinvointi- ja turvallisuuskysely vuonna 2021. Kyselyn osalta on kuitenkin huomioitava, että vastaajien profiili oli suhteellisen kapea. Itä-Lapin osalta huomio kiinnittyy ainakin kolmeen asiaan:

- 1 Sallassa ja Posiolla kouluterveyskyselyn vastausten perusteella yläluokkalaiset ovat kokeneet vanhemman tai muun huoltapitävän aikuisen osalta henkistä tai fyysistä väkivaltaa. Vastaukset ovat saman suuntaisia - joskaan ei niin suuressa määrin - alaluokkalaisten kohdalla. Samanaikaisesti kodin ulkopuolella asuvat ja kiireellisesti huostaan otettujen määrä on Sallassa ja Posiolla suuri.
- 2 Nuorten syrjäytymisriskin vähentämiseksi tehty työ on tuottanut jo hyvää kehitystä. Silti Pelkosenniellä, Savukoskella ja Kemijärvellä on paljon 18 - 24 -vuotiaita, jotka eivät ole koulussa, työssä eivätkä varusmiespalveluksessa.
- 3 Päihteet ja niihin liittyvä rikollisuus vaatii huomiota. Saman asia ovat havainneet kuntien päihdeyhdyshenkilöt omassa työssään. Savukoskella asiasta on yritetty järjestää kuntalaiskeskustelua, mutta siihen aika ei ollut vielä kypsä.

HYTE-KERTOIMEEN VAIKUTTAVAT INDIKAATTORIT

Kuntajohto

%

Suunta

Vertailu

Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

Kunnan palveluluiden suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

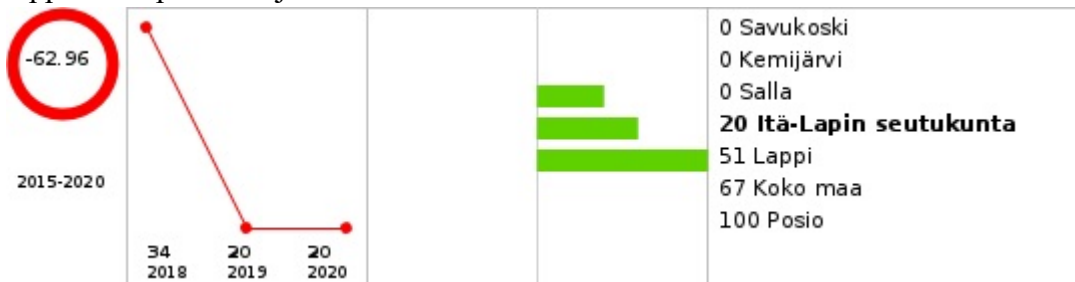
Peruskoulut

%

Suunta

Vertailu

Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

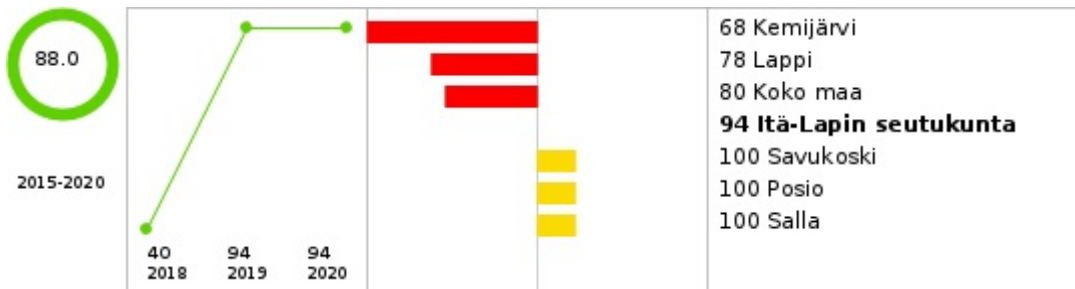
Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden ja koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus tehdään peruskouluissa kolmen vuoden välein, % kunnan kouluista

?

Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan koulu ruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

Liikunta

%

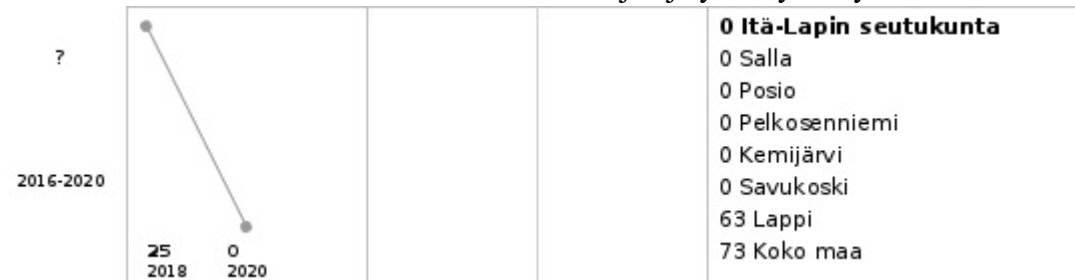
Suunta

Vertailu

Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

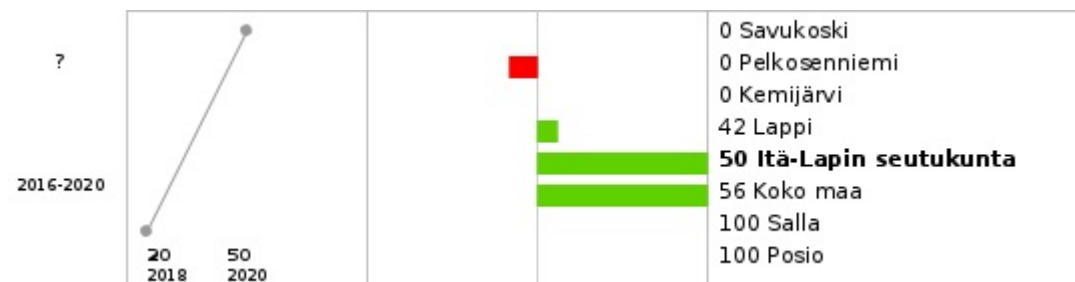
Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikkumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin

Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

2016-2020

- 0 Pelkosenniemi
- 83 Koko maa
- 90 Lappi
- 100 Itä-Lapin seutukunta**
- 100 Savukoski
- 100 Salla
- 100 Posio
- 100 Kemijärvi

Tulosindikaattorit

% Suunta Vertailu

Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori

?

--	--	--	--

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori

?

--	--	--	--

Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, skaalattu HYTE-indikaattori

?

--	--	--	--

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitajaksot 65 vuotta täyttäneillä, skaalattu HYTE-indikaattori

?

--	--	--	--

Kokee terveydentilansa keskinäiseksi tai huonoksi, skaalattu HYTE-indikaattori

?

--	--	--	--

Ylipaino, skaalattu HYTE-indikaattori

?

--	--	--	--

HYTE-KERTOIMEEN VAIKUTTAVAT INDIKAATTORIT - Yhteenveto

Muista indikaattorikonaisuuksista poiketen kaikki HYTE-kertoimeen vaikuttavat indikaattorit ovat näkyvillä tämän otsikon alla riippumatta siitä onko indikaattorista muodostunut tulosta tai ei. Tällä pyritään tekemään näkyväksi asiat, joihin on välttämätöntä vaikuttaa toimenpiteillä ja/tai tehdä ainakin näkyväksi tehty työ.

2 TEAviisan kehitys

Liitteenä olevaan dokumenttiin "TEAviisarin Kooste tammikuu 2022" on koottu High Five Yhteistyöllä hyvinvointia Itä-Lappiin -hankkeen toimesta THL:n ylläpitämän TEAviisarin (Terveystiedon Edistämisen Aktiivisuus) tulokset hyvinvointi- ja turvallisuuskertomuksen sekä hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelman työstämisen tueksi.

Jokainen indikaattori - kuntajohto, perusopetus, lukiokoulutus, ammatillinen koulutus, liikunta, perusterveydenhuolto ja liikunta on eritelty kukin omalle sivulleen. Ensimmäisenä on takautuvasti vuodesta 2011 alkaen Itä-Lapin kuntayhtymän diagrammi. Yhteisen tuloksen jälkeen on näkyvillä kunkin kunnan diagrammi, jos kunnasta tiedot on syötetty järjestelmään. Ammatillisen koulutuksen indikaattoreita ei ole saatavilla, koska sitä ei ole tarjolla kaikissa Itä-Lapin kunnissa.

Kunkin indikaattorin kohdalla on värikoodilla kerrottu, mistä asioista indikaattorin tulos koostuu.

[TEAviisari Kooste tammikuu 2022.pdf](#)

HAVAINTOJA KOKONAISUUDESTA

Kun kokonaisuutta tarkastelee seurantajakosella 2011-2021, huomio kiinnittyy peräkkäisten mittauspisteiden väliseen suureen vaihteluun. Viivadiagrammi näyttää huomattavasti levottomammalta verrattuna satunnaisesti valittujen kuntien diagrammeihin Pohjois-Suomessa. Ilmiöstä on keskusteltu seutukunnan kunnissa ja hyvinvointityöryhmässä, mutta selkeää yhtä selitystä asialle ei ole havaittu. Eri foormeissa on tultu ajatuksiin, että 2022 alkaen:

- 1 TEAviisaria ei ole hyvä tarkastella yhden mittauspisteen tulosten näkökulmasta. Tarkastelun tulee kohdistua pidemmälle historialliselle perspektiiville sekä tehdä systemaattisia suunnitelmia ilmaantuvien puutteiden osalta.
- 2 TEAviisariin liittyvän informaation tuottamisen tulee olla moninäkökulmasta ja riittävän suurella asiantuntijoiden joukolla keskustellen tuotettua tietoa.

3 Hyvinvointikysely

Kuntalaisten hyvinvointi- ja turvallisuuskysely toteutettiin kesän ja syksyn 2021 aikana Savukoskea lukuunottamatta kaikissa Itä-lapin kunnissa. Analyysinä on käsitelty kunkin kunnan toiveen mukaisesti luottamuselimityksissä sekä kuntalaiskeskusteluissa. Seutukunnallisena johtopäätöksenä voidaan todeta, että innokkaimmat vastaajat löytyvät 5564 vuoden ikähaarukasta. 1564 -vuotiaat ovat enemmistöä kuntien asukkaista, joten on hyvin luonnollista, että he ovat myös vastaajina enemmistönä. Vähän yli puolet kyselyihin vastanneista asuu asuinpaikkakuntansa keskustassa ja perheelliset ovat aktiivisempia osallistujia kyselyyn, vaikka yksin asuvia on kunnissa lähes sama määrä kuin perheellisiä. Alueilla asuu enemmistö toiseen asteen tutkinnon suorittaneita. Kuntien suurimmat poismuuton syyt ovat työllistymismahdollisuudet ja opiskelumahdollisuudet. Seutukuntalaiset ovat tyytyväisiä siihen, mitä ovat elämässään saavuttaneet, sekä myös taloudelliseen tilanteeseensa. Vastaajat ovat myös tyytyväisiä perhe-elämäänsä. Seutukuntalaiset tuntevat kuuluvansa itselleen tärkeään yhteisöön tai ryhmään ja olevansa tarpeellisia muille ihmisille. He myös tuntevat, että heihin luotetaan henkilöinä.

Hyvinvointiin liittyen seutukuntalaiset harrastavat liikuntaa pääsääntöisesti todella paljon. Monet kaipaavat enemmän vapaa-aikaa harrastamiseen, mikä on työssäkäyville vaikea järjestettävä asia. Monissa annetuissa vastauksissa toivottiin kuntiin myös erilaisia ryhmäliikunta mahdollisuuksia. Ja liikuntapalveluiden vientiä myös sivukylille, ettei vain paikkakunnan keskustoihin. Vastaajien ruokailutottumukset ovat pääasiassa terveellisen ruokavalion puolella, jos se on heille mahdollista. Alkoholinkäyttö on pääasiassa kohtuullisissa rajoissa ja vastaajista kovin harva tupakoi ja nuuskan käyttäjiä ei juurikaan ollut vastaajien joukossa. Rahapelejä vastaajat pelasivat vain satunnaisesti. Vastaajat eivät myöskään käyttäneet huumeaineita ja suurin osa vastaajista ei ollut edes kokeilut huumeaineita. Seutukuntalaiset näkevät unenlaatunsa olevan keskimääräisesti hyvällä tasolla.

Lähes jokaisella löytyy kotitaloudestaan laite, joka mahdollistaa internetin käytön. Internet-yhteyskin löytyy lähes jokaiselta kyselyyn vastanneelta, mutta yhteyksien toimintavarmuus ei ole halutulla tasolla, jokaisella kyselyyn vastanneella. Vastaajien mielestä ihmiset ovat halukkaita auttamaan toisiaan ja tulevat toimeen hyvin keskenään. Paikkakuntien asukkaat myös katsovat voivansa luottaa asuinalueensa ihmisiin. Hyvinvointia edistäviä peruspalveluita vastaajat saavat kunniltaan mielestään varsin hyvin.

Vastaajien mielestä kunnat voisi parantaa teiden kunnossapitoon liittyviä asioita, ja vastaajat ovat huolissaan viranomaisten saatavuudesta tulevaisuudessa.

Vastaajien vapaa-ajan toimet painottuvat pääasiassa liikunnallisiin tekemisiin, kuten arkiliikuntaan, harrastuksiin ja ylipäättään urheiluun. Vastaajien mielestä vapaa-ajanpalveluita on monipuolisesti tarjolla, mutta välimatkat sivukyliltä voi olla haasteellisia. Hyvinvointiinsa eniten huolta vaikuttavina tekijöinä usea vastaajista kertoi oman tämänhetkisen terveydentilansa ja ikääntymisen. Kysymyksissä toivottiin seutukuntaan tiedotusten ja viestinnän kohottamista, teiden kunnan ja kunnossapidon kohottamista ja julkisen liikenteen palveluiden parantamista.

Pääjohtopäätös vastauksista on, että seutukuntalaiset voivat hyvin ja heillä on hyvät palvelut. Liikunta ja luonto on lähellä heitä sekä myös perhe ja ystävät ovat saavutettavissa. Nämä asiat takaavat seutukunnan asukkaiden hyvinvoinnin.

[HYTETU -kyselyn raportti, Itä-Lappi.pdf](#)

[HYTETU -kyselyn raportti, Kemijärvi.pdf](#)

[HYTETU -kyselyn raportti, Pelkosenniemi.pdf](#)

[HYTETU -kyselyn raportti, Posio.pdf](#)

[HYTETU -kyselyn raportti, Salla.pdf](#)

4 Arjen turvallisuus

Liitteenä on koonti keväällä 2021 Lapin AMK:n toteuttamassa Arjen turvallisuuden tiekartta -hankkeessa työstetty materiaali sekä kuntien toimijoiden esille nostamia turvallisuuteen vaikuttavia asioita.

KIIREELLISYYSLUOKKAAN 1 ON NOSTETTU

- Päähteiden käyttö eri ikäryhmissä
- Ammattitaitoisten työntekijöiden pula monilla aloilla ja samanaikaisesti Itä-Lapissa on suuri pitkäaikaistyöttömien määrä.
- Ikäihmiset, ikäihmisten yksinäisyys ja arjen turvallisuus sivukylillä
- Laajakaista sekä digitaalisten palveluiden käyttämisen osaaminen
- Sivukyliä huonokuntoiset tiet - huonoja teitä pitkin ambulanssit eivät pääse kulkemaan
- Etsivän nuorisotyön vakinaistaminen ja edelleen kehittäminen
- Poliisin ja pelastustoimen pitkät vasteajat sekä ko. henkilöstön rekrytointihaasteet Itä-Lapissa.
- Hyvinvointi- ja turvallisuuskertomus sekä hyvinvointi- ja turvallisuussuunnitelma osaksi hyvinvointityötä

KIIREELLISYYSLUOKKAAN 2 ON NOSTETTU

- Kuntalaisten osallistamisen kehittäminen kuntien päätösten tekoon
- Yritysten aktivointi mukaan turvallisuuden käytännön toimiin:
- Kotiturvallisuus, ennalta ehkäisevä työ, asennekasvatus
- Nuoret joutuvat lähtemään nuorina muille paikkakunnille opiskelemaan.
- Järjestöyhteistyö jäänyt keskustelun tasolle
- Yhdistystoiminta kuihtuu
- Ikäihmisten
- Varhaisen puuttumisen malli käyttöön
- Kaksoiskuntalaisuuden mahdollisuuden selvittäminen
- Ikäihmisten neuvolatoiminta
- Tiedolla johtamisen kehittäminen. Paljon on olemassa tietoa ja sitä kerätään koko ajan lisää, mutta osataanko sitä hyödyntää.
- Defibrillaattori ja sen käytön opettelu

KIIREELLISYYSLUOKKAAN 3 ON NOSTETTU

- Järjestöjen pyörittäminen ja hallinto on haastavaa: Voisiko olla yhteinen henkilö, joka auttaa hallinnossa.
- Nettipalveluiden kehittäminen riittävän helpokäyttöiseksi

ITÄ-LAPIN HYVINVOINTITYÖRYHMÄ ON 18.8.2021 KOKOUKSESSAAN NIMENNYT EDELLISEN PERUSTEELLA ASIAT, JOTKA SE OTTAA TYÖSTETTÄVÄKSEEN VUOTEEN 2028 MENNESSÄ

- 1 Valmentautuminen TE-palveluiden siirtymiseen kunnille
- 2 Kuntien välisen yhteistyön ja moniammatillisuuden kehittämisen
- 3 Yhdistystoiminnan kuihtumisen estämisen
- 4 Ikäihmisten sivukylillä asumisen turvaamisen
- 5 Varhaisen havainnoinnin ja puuttumisen mallin käyttöönoton tukemisen

[Turvallisuus Itä-Lappi.pdf](#)

[Arjen turvallisuuden tiekartta - Hankkeen loppuraportti.pdf](#)

OSA II ITÄ-LAPIN HYVINVOINTI- JA TURVALLISUUSUUNNITELMA

5 Painopisteet ja linjaukset vuosille 2022-2025

Itä-lapin hyvinvointikertomus sisältää laajan indikaattoritiedon, TEAviisaritiedon, arjen turvallisuuden tiekartan materiaalin sekä syksyllä analysoidun hyvinvointi- ja turvallisuuskyselyn tulokset. Materiaalia hyödynnetään laajasti Itä-Lapin kunnissa kuntakohtaisten kertomusten ja suunnitelmien tekemisen yhteydessä.

Vuodesta 2022 alkaen hyvinvointityöryhmä tukee kuntien TEAviisarin sekä muiden valtakunnallisesti kerättävien tilastotietojen koontiprosessia. Informaatiota kerätään laajasti ja systemaattisesti, koska vuoden 2023 jälkeen indikaattoritieto tulee osaltaan vaikuttamaan kuntien saamaan valtiosuuteen. Seutukunnassa asuu paljon ikäihmisiä ja juuri heidän indikaattoritiedoissa on suurimmat puutteet. Erityinen huomio tulee kohdentua HYTE-kertoimeen vaikuttavassa työssä.

Arjen turvallisuuden osalta hyvinvointityöryhmä jatkaa moniammatillisen seutukunnallisen yhteistyön kehittämistä valitsemiens teemojen osalta.

Hyvinvointityöryhmä vie vuosittain kuntayhtymän hallitukselle tiedoksi seutukunnallisen hyvinvointi- ja turvallisuustyön tulokset.

OSA III ITÄ-LAPIN KUNTAYHTYMÄN HALLITUKSEN KÄSITTELY

Itä-Lapin kuntayhtymän hallituksessa asia on käsitelty 23.2.2022.

Hyväksytty valtuustossa osaksi toiminnan ja talouden strategista suunnittelua 26.04.2022

6 Hyvinvointikertomus- ja suunnittelutyöhön osallistuneet henkilöt ja tahot

High Five -hankkeen henkilöstö

Itä-Lapin hyvinvointityöryhmä

Itä-lapin kuntien hyvinvointikoordinaattorit